

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir pețit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Programul nostru național.

IX.

Punctul 9 și cel din urmă din programul partidului național român e următorul:

Chestiunea dualismului nefiind astăzi la ordinea zilei, partidul național își va arăta părerea la timpul său.

După cum se vede, punctul acesta nu ouprinde nici o hotărâre pentru timpul de față. Fiind însă vorba de *dualism*, despre care mulți din cetitorii noștri nu au o idee lămurită, vrem să arătăm pe scurt și istoria și rostul acestui dualism.

Casa domnitoare a Austriei, familia Habsburg (acum Habsburg-Lataringia) a intrat în legături de rudenie cu familia regească, care stăpâni în Ungaria, cu gând ca odată să moștenească și tronul Ungariei, după cum eră obiceiul mai ales pe vremurile acelea. După lupta nenorocită dela Mohaci (la anul 1526), unde și-a pierdut viața chiar și regele Ungariei Ludovic al II-lea, Casa de Habsburg și-a ajuns, deși numai în parte, ținta, căci partea de apus și de meazănoapte a patriei noastre a ajuns să aibă ca rege pe împărații Austriei.

Ardealul și câțva timp și Maramurașul a avut domnitorii săi proprii, cari plăteau tribut Turcilor, iar cealaltă Ungarie a ajuns după lupte îndelungate purtate mai ales în veacul al 16-lea (după lupta dela Mohaci) și și în al 17-lea (dela 1601 înainte) în mâinile Turcilor,* cari o prefăcuseră în pașalac (ținut în frunte cu un pașă) turcesc. Pașă turcesc eră în Buda (Pesta nici nu eră pe-atunci), Arad, Oradea mare și Timișoara ș. a. Împărații Austriei, cari se socotiau, cum și erau, singurii domnitori îndreptățiți ai Ungariei, au purtat cu ostirile lor războaie îndelungate în contra Turcilor, pânăce în veacul al 18-lea (dela 1701 înainte) au isbutit să alunge pe Turcii ajutați de mulțori și de Maghiari (Tököly, Rakoczy) din Ungaria.

Dupăce au cucerit Ungaria întreagă dela Turci și au câștigat și Transilvania, din care plecase de bună voie cel din urmă domnitor (Mihai Apafi al II-lea), guvernul austriac din Viena a lăsat și Ungariei și Transilvaniei vechea sa constituțiune, adică legea, ca aceste două țări să se chivernisească ele de ele.

Să nu creadă însă cineva, că era libertate și pentru popor când domniă „consti-

* Un lucru e vrednic de însemnat: Tocmai partea aceea a țării, unde erau și sunt și astăzi cei mai mulți Maghiari, a căzut sub stăpânire turcescă, — pe când Transilvania locuită în majoritate (partea cea mai mare) de Români, partea apuseană a Ungariei locuită de Germani, și partea de meazănoapte, locuită de Slovaci, n'a ajuns sub Turci.

tuțiunea“ aceasta mincinoasă! Poporul român, maghiar, slovac și rutean (Sârbii nu erau încă veniți în Ungaria) eră în iobăgie grea, robotind pentru trântorii de nemeși, cari singuri își alegeau pe deputații trimiși în dietă, unde făceau legi numai spre binele lor și pentru asuprirea țărănilor. Ceva mai multă libertate aveau locuitorii orașelor, meseriașii și negustorii.

Cu toatecă Împăratul le lăsase nemeșilor toate drepturile, aceștia totuși se revrăteau din când în când, mai ales, că și guvernul din Viena făcea greșeli. Cea mai mare revoluție a fost cea din anul 1848/49, când noi Români, afară de Bihoreni, am fost de partea Împăratului luptând pentru libertatea noastră. Revoluția aceasta a fost înăbușită și timp de preste zece ani dieta ungurească sau ardeleană nu s'a mai strâns. În anul 1859 armatele monarhiei noastre au fost bătute de Francezi și de Italiani în Italia, iar în anul 1866 monarhia noastră a fost înfrântă de armata prusiană la Königrätz.

În tot timpul dela 1849 până la 1866 căpeteniile Maghiarilor au amenințat cu răscoala, ba în anul 1866 se formase chiar o armată ungurească, care avea să atace armata noastră din Bohemia dela spate. Ei cereau mereu constituție și dietă pentru Ungaria, în care să fie contopită și Transilvania.

Văzând cei din Viena țaria, cu care luptă poporul maghiar pentru dorințele lui, s'au plecat și le-au făcut pe voie. Ungaria și-a căpătat dieta sa, ministerul său și dreptul de-a-și croi singură toate legile. Numai legile despre armată, despre cheltuielile pentru armată și pentru consului și miniștri noștri din străinătate*) au rămas să se facă împreună în *delegațiuni*, unde se adună deputați din dieta din Pesta și din cea din Viena.

La 17 Februarie 1867 s'a publicat decretul împăărătesc după care avea să se restituiească în Ungaria constituția dela 1848, așa că Kossuth și poporul lui și-a văzut visul împlinit.

Legătura aceasta nouă între Austria și Ungaria s'a numit *dualism*.

Sfetnicii de-atunci ai Coroanei și-au închipuit, că prin dualism Germanii din Austria vor isbuti să germanizeze popoarele negermane de-acolo, iar Maghiarii popoarele nemaghiare din Ungaria. În Austria s'a văzut însă curând, că cu toată cultura lor superioară, Germanii nu vor mai putea nimici celelalte popoară. *Astăzi în Austria toate popoarele sunt libere*, atât în privința politică, cât și în cea culturală și economică. Acolo nu numai că provinciile

*) În timpul mai nou se mai ține de afacerile comune și hotărârea cu privire la unele trebi ale Bosniei și Herțegovinei.

(țările) își au autonomia lor și dietele lor mai mici, ci e acum chiar și *autonomie națională* când e vorba de alegerile pentru dietă, fiind introdus *catastrul național*, votând toți cei de-o nație numai pentru deputații lor naționali.

În Ungaria n'am ajuns încă acolo, cu toate că poporul maghiar nu se poate încă de loc asemăna în privința culturii cu cel german. Conducătorii lui însă mai au, parte mare, și acum credința, că prin legi și mijloace barbare vor putea să maghiarizeze naționalitățile nemaghiare din patria noastră. Adevărate crime au săvârșit în privința aceasta mai ales Tisza Kálmán, tatăl lui Tisza de acum, Apponyi și alții mai mărunți, cari toți au fost mai mult călăii culturii și libertății noastre naționale, decât miniștri unei țări locuite de mai multe popoară.

În lupta, ce am purtat-o până acum în contra urmărilor rele pentru noi ale dualismului, care putea să aibă și urmări bune, noi nu am fost învinși și nici nu vom fi învinși niciodată, căci acum nici *poporul nostru* nu mai e o turmă lipsită de conștiința drepturilor sale naționale. Apăsarea noastră de preste 10 de ani va avea drept urmare, că va crește tot mai mult numărul acelor, cari văd singura mântuire într-o mare monarhie unitară austriacă, în care *fiecare popor să-și aibă autonomia sa națională*, care să-l scape de asuprirea celorlalte popoară conlocuitoare, dar să-l impedece și pe el de-a asupri pe celelalte. Se vede, că numai atunci va putea domni *dreptatea*, care a lipsit *totdeauna* în patria noastră cu guverne pentru unii mumi, pentru alții ciună.

Cu acestea am fi isprăvit explicarea punctelor din programul nostru național. Am avut grijă, să facem aceasta într-un mod cât se poate de lămurit, pentruca tot Românul să vadă și să înțeleagă, pentruce suntem chemați la luptă. Se va fi convins, credem, fiecare Român, că singura mântuire națională, culturală și economică zace numai și numai în biruința celorce cerem prin programul nostru național.

Nici un străin, oricât de bun ar fi el, nu va lupta pentru biserică și școala noastră, pentru legea și limba noastră. Nici un străin, oricât de bun ar fi el, nu va lupta pentru îmbunătățirea stării economice a plugarilor, meseriașilor și negustorilor noștri. Pentruca prostia noastră prin lipsa de școală românească, prin lipsa de cultură religioasă în bisericile noastre naționale, — slăbirea noastră economică prin măsuri, cari ne închid pădurile și pășunile, cari ne împedecă dela meserii și negoț — toate acestea i se par străinului bune pentru întărirea lui.

Vom dovedi însă, că au trecut vremurile cele vechi, când noi susținem din sudoarea noastră pe trântorii nemeși și pe cei dela orașe, — dacă vom ține și vom lupta cu toată puterea pentru crezul nostru politic, care este programul partidului național român din Transilvania și Ungaria.

Primejdie națională. In numărul trecut am arătat, cum cei din Budapesta vreau să spargă biserica noastră cea greco-catolică, înființând o episcopie greco-catolică maghiară, adecă pentru Maghiari greco-catolici, de cari nu există. Știind, că spărgându-ne biserica, puternica cetate de apărare a națiunii noastre, ne vor strică și nouă mai ușor, umblă cu gânduri rele și față de biserica greco-orientală română. Maghiarul (?) Reiner Zsigmond, secretar ministerial, a scris o broșură, în care, siluind fără milă recenzământul popoarelor din Ungaria, găsește preste treizeci de mii de Maghiari (?) greco-orientali și cere pentru aceștia (cari la noi fac cât un protopopiat) înființarea unei episcopii maghiare. Și am nime o cere în interesul maghiarizării, cum zice la pag. 51 a broșurii lui. Parcă noi am fi Țigani sau alt neam, să ne lăpădăm pielea ca un șarpe târător!

Și tot să mai găsească proști sau mișci, cari cred vorbelor dulci de împăcare maghiaro-română!

Un preot vrednic. Părintele greco-catolic *Alexandru Oligor* din Șardul săcuiesc e batjocorit rău de o fițuică jidano-maghiară din Murăș-Oșorheiu. Cauza e, că n'a vrut să dea un certificat de botez în limba maghiară. Bârfeala celor fărădelege îi slujește părintelui spre cea mai mare laudă, pentru că și-a implinit datoria de Român și de preot, căruia nu-i este ertat să-și necinstească limba, căci ar călca poruncile bisericii lui. De aceea trăească părintele Oligor!

Cum își bat joc de cultura noastră. Locuitorii din Săn-Miclăușul românesc (comit. Bihorului) sunt oameni săraci, dar cu dor de carte. Strângând bani cu multă sudoare, au hotărât să-și clădească o școală nouă. Notarul satului, străinul Golza Iános, o unealtă electorală a lui Stefan Tisza, a cerut însă, ca din banii adunați să-i facă lui o casă. Locuitorii nu s'au învoit, dar dela comitat i-au dat dreptate notarului. Atunci locuitorii, în frunte cu luptătorul nostru, dl Dr. Dumitru Lascu, au trimis o deputație mare la prim-ministru, ca să-i arete nedreptatea, ce li s'a făcut.

Condamnare într'un proces de presă. Dl Ioan Pescariu, fost redactor responsabil la „Lupta“ și Poporul Român“, cari apăreau mai de mult în Budapesta, a fost condamnat la o amendă de 520 coroane pentru un articol, care l-a supărat pe profesorul Weigel Geza din Caransebeș.

Cum își arată dragostea față de popor. „Domnii“, cari au nenorocit pe țărani din comitatul Bihorului, au hotărât în congregațiunea lor să urce aruncul la comitat cu încă nouă la sută. Hotărîrea a ajuns la dieta din Pesta. Inzadar a arătat un deputat, că trebuie nimicită hotărîrea aceasta, căci locuitorii gem sub prea multe dări și aruncuri, așa încât nu sunt în stare să-și clădească nici școli. In comi-

tatul acesta 25 de mii de copii rămân fără nici o învățătură, căci n'au școală în satele lor și părinții nici nu pot înființa, fiind sate cu un arunc de 300 la sută! (adecă de pildă, la 10 coroane dare cătră stat se mai plătesc 30 coroane arunc pentru comună și comitat). Oamenii n'au nici pământ, căci Bihorul e plin de proprietari mari.

Vorbele acestea au rămas nebăgate în seamă, căci ministrul de comerț Beöthy, care încă e mare proprietar în Bihor, a ținut o vorbire pentru hotărîrea comitatului. Iar deputații guvernamentali — adecă și cei aleși în Bihor — s'au grăbit să voteze aceasta sarcină grea pentru bieții țărani.

Până nu va pătrunde însă lumina națională românească și acolo, străinul meu își va bate joc de Român și-l va jefui.

Din necuviințele gazetelor jidane. Gazetele jidano-maghiare „Pesti Hirlap“ și „Budapesti Naplo“ s'au năpustit cu furie asupra Inalt Prea Sfinției Sale, mitropolitul Mihali dela Blaj, pentru că în Șematismul arhidiecezei Blajului (o carte, în care se dau știri despre parohiile din arhidieceze) a lăsat să se pună numele comunelor românești! Se înțelege, că în carte românească n'au ce căută nume schimonosite, ci numele cele adevărate românești.

De altminteri noi știm de mult, că orice injură jidano-maghiară arată, că am făcut ceva *bine*, iar o laudă din partea gazetelor jidano-maghiare arată, că am fi făcut ceva rău pentru noi.

Obrăznicie rutennă. După moartea arhimandritului Miron Calinescu din Bucovina, unul din cei mai vrednici și mai naționaliști preoți bucovineni, Rutenii au avut obrăznicia să zică, că el ar fi fost de neam ruten. Batjocura aceasta de-a face dintru'un Român un Rutean a umplut de mânie pe toți Românii din Bucovina, iar studenții români s'au grăbit să protesteze cu tărie contra acestei batjocoriri. Fiul răposatului Calinescu, jude de tribunal, va publica o carte, în care va arăta, că neam de neamul lor n'a avut sânge de Rutean sălbatic în vinele lor.

Partidul lui Justh și guvernul. Partidul lui Justh, care face obstrucție (se împotrivesc) în dietă contra reformei militare, a declarat, că e gata să încheie pace, dacă guvernul se îndatorează a înainta proiectul (planul) legii electorale până la toamnă. Votul să fie universal, ca să fie cel puțin 2 milioane 600 de mii de alegători. Condițiile, pe cari să le întrunească celce vrea să fie alegător, să fie cât se poate de ușoare. Cu privire la secretul votului și la împărțirea cercurilor, guvernul să se înțeleagă mai întâiu cu opoziția.

Se vede, că nici lui Justh nu-i prea arde de secretul votului, adecă de *curătenia* alegerilor, și nici de o împărțire dreaptă a cercurilor electorale.

Din Croația. Am fost dat știrea, că banul (guvernatorul) Croației Tomasici a demisionat și în locul lui împăratul a numit pe Ciuvai. Acesta a primit învoirea să disolve dieta croată și să facă alegeri nouă, căci între deputații croați de acum n'a găsit vânzători de neam, cari să formeze o majoritate pe placul lui Khuen-Tisza și a kossuthiștilor din Pesta.

Alegerile cele nouă vor fi și mai săl-

batice, dar și Croații sunt și mai hotărîți să lovească fără cruțare în toți ticăloșii, cari n'au în vedere binele națiunii lor, ci se gândesc să împlinescă poftele celor din Pesta. Poate Ciuvai să tot disolve dieta, la urma urzii trebuie să se convingă că chemați, că din Pesta se dau sfaturi rele cu privire la Croați ca și cu privire la naționalități.

Studenții croați din Viena, aflând despre disolvarea dietei croate, s'au dus la casa ministrului unguresc din Viena (ministrul de lângă împăratul) și acolo au strigat: „Jos guvernul maghiar! Jos tiranii din Budapesta!“ Poliția i-a risipit, temându-se să nu spargă casa.

Disolvarea dietei? Prim-ministrul Khuen-Hederváry a avut — după cum am spus și în numărul trecut al foii noastre — o audiență (o convorbire) mai lungă la împăratul. După audiență s'a svonit, că dacă deputații din Budapesta nu vor vota reforma militară, dieta va fi disolvată și se vor face alegeri nouă.

Știrea aceasta poate să fie și numai o amenințare a deputaților, cari fac obstrucție (împedecare) în dietă, dar poate să se și adeverească. Noi Românii la tot cazul să ne pregătim, căci nu știm, ce va aduce ziua de mâine.

Acum culeg furtuna.

Intr'alt loc al numărului de astăzi arătăm, că dieta croată a fost disolvată (închisă, nimicită încă înainte de-a se întruni la olaltă), pentru că banul Croației nu găsește între deputații croați destui maghiaroni, cari să voteze legi așa cum le-ar plăcea celor din Budapesta. În ședința de Vineri a dietei din Budapesta s'a descoperit însă o nouă cauză, care i-a făcut pe dușmanii naționalismului croat să disolve dieta croată.

Deputatul kossuthist Polonyi Geza, cel care cerea deunăzi să fie opriți de-a candida la alegeri dietale Românii, cari ar fi fost condamnați pentru agitație contra „ideei“, a făcut o interpelare (o întrebare) prim-ministrului Hederváry, care a surprins pe toată lumea.

În vorbirea dinaintea interpelării, Polonyi a destăinuit, că zilele trecute dieta croată din Agram (capitala Croației) a vrut să proclame (declare cu dela sine putere) despărțirea Croației de Ungaria și unirea ei cu Dalmația și Bosnia și Herțegovina într'un singur stat croat, spărgând astfel dualismul, la adăpostul căruia naționalitățile nemaghiare sunt asuprite, și introducând *trialismul*, adecă monarhia noastră să nu se mai compună numai din Austria și Ungaria, ci din Austria, Ungaria și Croația mare. Polonyi a întrebat apoi pe Hederváry, dacă știe ceva despre lucrurile acestea.

Prim-ministrul a răspuns apoi, că într'adevăr a aflat, și încă tocmai la vreme, despre aceea ce au vrut să facă dieta croată, adecă să se despartă de Ungaria. De aceea a și cerut dela împăratul numai decât disolvarea (inchiderea) dietei croate și alegeri nouă. A mai spus, că deputații croați, în frunte cu vice-președintele dietei lor, au înaintat împăratului un memorandum, prin care cereau să aprobe despărțirea Croației de Ungaria și înființarea *trialismului*. Dar s'a îngrijit, ca memorandumul acesta să n'aibă nici o urmare.

În legătură cu mișcarea croată pentru

Libertate a fost și balul studenților și tinerimii croate din Viena. La balul acesta, în ziua Joi sara în Viena, era să se facă o mare demonstrație pentru despărțirea Croației de Ungaria. Hedervary a mijlocit, ca la bal să fie și o mulțime de polițiști, cari să împedecă ori ce demonstrație. Ca să nu se întâmple vr'un scandal, tinerimea croată n'a mai făcut demonstrația plănuită. De altminteri la bal au fost o mulțime de fruntași croați, precum și cehi, sloveni și germani, cari sunt împotriva apăsării naționalităților nemaghiare din Ungaria.

Toate întâmplările acestea dovedesc de nou, că cei ce au semănat vânt, culeg acum furtună. Guvernele din Budapesta asupresc de preste 40 de ani naționalitățile nemaghiare din Ungaria, având credința nebună, că le vor maghiariza. Urmarea a fost însă, că în ele s'au deșteptat tot mai mult conștiința națională și tot mai tare se apropie ciasul, când va birui domnia libertății naționale pentru fiecare popor, nu numai pentru unul singur.

Plângere nedreaptă.

Intr'o gazetă săsească se plânge un corespondent din Sebeșul săsesc (comitatul Sibiului) despre starea Sașilor din orașul acesta. Dacă vom cerceta mai de aproape plângerile lui, vom vedea că nu are dreptate.

Iată ce spune. Cu câțiva ani înainte de 1848, Sașii văzând, că se înmulțesc Români, iar ei scad, au adus mai multe familii de Șvabi (Germani) tocmai din Germania de meazăzi, dincolo de Austria. Cea din urmă femeie dintre coloniștii aceștia a murit în luna aceasta, iar urmașii celorlalți coloniști s'au risipit în lumea largă. Din colonizarea aceasta, fruntașii sași, obișiți de ură contra Românilor, încă tot n'au învățat nimic, căci înainte cu 16 ani au adus alte familii de Șvabi, acum din Bănat. Nici din aceștia nu s'a ales nimic, căci abia au mai rămas câteva familii, pe când cele mai multe sau că s'au întors în Bănat, de unde au venit, sau au plecat la America.

La colonizările acestea i-au îndemnat pe concetățenii noștri sași dorința Românilor de-a cumpăra cât mai mult pământ. Din cele 9835 de jugăre ale hotarului acestui oraș, 4072 sunt în mâinile Românilor,

3321 în ale Sașilor și 2442 ale comunei și ale bisericilor. Dacă socotim însă, că Români sunt în Sebeșul săsesc în număr mai mare decât Sașii și dacă socotim, că Sașii sunt cei mai mulți meseriași și neguțători, vedem, că Români, cari sunt mai mult plugari, au încă cu mult prea puțin din hotarul acestei comune. Ei ar sta desigur mai bine nu numai în ce privește proprietatea, dar și cinstea la comună, dacă din nenorocire n'ar fi fost acolo între fruntașii noștri mai totdeauna certe, în cari eră târât și poporul. Sebeșul săsesc încă e una din comunele, unde Români au dat pilda tristă de-a înființa două bănci, în loc să-și strângă toate puterile la un loc pentru a birui în lupta dreaptă pentru stăpânirea orașului și a hotarului.

Acum lupta e cu mult mai grea, pentru că Sașii se împotrivesc din toate puterile la orice înaintare în avere a Românilor. Iar lupta aceasta e nedreaptă, ba chiar nefirească. Sașii din Sebeș, ca și din orice alte orașe, sunt meseriași și negustori. Ei, cari stau pe o treaptă mai înaltă culturală decât noi Români, mulțumită nu atât vredniciei lor, ci mai ales privilegiilor (drepturilor deosebite), de cari s'au bucurat până acum, apucându-se de meserii și de negoț trebuie să vadă, că nu poate să fie cineva și meseriaș bun, care să concureze cu fabricile, și și plugar. Plugăria va fi încă pentru multă vreme ocupațiunea principală a Românului și cu cât îi va merge acestuia mai bine ca plugar, cu cât va avea pământ mai mult și mai bine lucrat, cu atât va cumpăra și marfă mai multă dela meseriașul sas, care desigur, că pentru aceea s'a lăsat de plugărie, pentru că e convins, că din meserii și negoț scoate mai mulți bani.

Cei mai mulți dintre fruntașii sași, în ura lor oarbă față de Români, nu se gândesc, că faptele lor isvorite din ea silesc pe oamenii noștri tot mai mult să se ocupe cu gândul de-a se feri de meseriașul și negustorul sas, a cărui pungă de sigur că nu-i vor umplea-o nici cei câțiva Maghiari pripășiți printre noi, nici Jidani, cari decând cu dragostea jidano-maghiaro-săsească umplu cu prăvăliile lor tot mai mult stratele principale din orașele săsești. Iar cu Germani aduși din alte țări nu se mai procopsesc în ziua de astăzi.

Băncile noastre și băncile jidovești (maghiare).

În Budapesta câteva dintre gazetele jidano-maghiare se ocupă aproape în fiecare număr de noi Români, și anume de starea noastră culturală și de cea economică. Dacă ar fi niște gazete cinstitute, ar arăta în mod cuviincios, ce e bun și ce rău (căci nici la noi nu sunt toate bune), și de ce e bun s'ar bucura, iar pentru ce li se pare rău ar arăta mijloace de îndreptare așa după cum i-ar tăia capul. Căci vorbind de stările românești, nu trebuie să uite, că vorbesc de o națiune de preste trei milioane de cetățeni și nu știu zău, ce ar fi de patria noastră, când aceste trei milioane de cetățeni n'ar fi și n'ar da atâtea milioane de coroane dări la comune, comitat și țară și pe deasupra zeci de mii de feciori în armată pentru apărarea țării.

Dar gazetele jidane nu fac așa. În toată munca noastră economică și culturală ele văd numai năzuințe de-a ne rupe de Ungaria. După ele, numai acela e cetățean bun, care, ca și Țiganul și Jidanul, se lapadă de ceace n'are, adică de nația lui, de limba lui. De aceea și despre băncile noastre naționale românești zic, că sunt înființate numai pentru Români — ca și cum banul nostru ar fi pentru venetici! — și anume cu gândul, că să pregătească rușinea de Ungaria a pământului locuit de Români. Apoi strigă: guvernule și tu Kulturegylet din Cluj, înființează printre Români bănci maghiare (adecă jidovești), căci altminteri se prăpădește țara!

Se'nțelege, că toată gălăgia aceasta e o prefăcătorie. Nu de țară îi arde pe ei, ci de faptul, că Români mai toți s'au cumințit și se feresc ca de foc de băncile jidovești, dintre cari unele fac cămătărie, după cum am arătat o pildă și în numărul trecut, iar la altele e o chiverniseală așa de ticăloasă, încât bancrotează și în bancrotul lor se perd și banii nenorociților, cari și i-au depus acolo. Așa ceva nu s'a întâmplat și nu se întâmplă la băncile românești.

Ca să fie un îndemn tare pentru Români noștri de-a se feri ca de foc de băncile străine înființate printre noi, lăsăm să urmeze numele băncilor, cari au dat faliment (au bancrotat) numai dela Septembrie anul trecut încoace.

Cu paloșul.

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei
de
Radu Rosetti.

(Urmare).

Ajuns azi la adânci bătrânețe, domnia o lasă de fapt în grija fiului său Balc și a fraților de pe mamă a acestuia: Drag, Dragomir, Costea, Tatar și Ștefan. Balc este bărbat iscusit la sfaturi și ager în războaie, dar mai lacom încă decât tată-său, crud și desfrânat la culme; a făcut de răs o mulțime de fete și de neveste, stârnind astfel un noian de nemulțumiri. De mult l-ar fi ucis Moldovenii, dacă nu s'ar păzi zi și noapte, fiind totdeauna înconjurat de o ceată de lefegii*) unguri, gata să sfășie pe ori-cine s'ar apropia de el. Frații lui sunt

*) Soldați plățiți anume cu leasă.

departe de a avea aceiaș iscusință și aceiaș agerime, dar nu se lasă mai pre jos de el în ce privește lăcomia și desfrâul. Nemulțumirea este la culme, cea mai mică scânteie va ajunge pentru a aprinde pojarul, care va nimici casa lui Sas, iar Moldovenii vor ridica voios în locul lui pe acel dela care vor auzi glasul de deșteptare. Măsurile mele sunt luate, când voi voi, Moldova va fi a mea.

Locuitorii micilor țări de preste Prut: Hotinenii, Orheienii și Lăpușnenii se găsesc fără sprijin în fața necontenitelor prădări a Tatarilor de preste Nistru. Craiul leșesc Cazimir a vrut să-i facă cu sila să primească ocrotirea lui, dar ei, ferindu-se de el fiindcă este papistaș, când a venit cu oaste ca să-i supuie, i-au stat bărbătește împotriva și l-au pus pe fugă. Însă ei ar primi bucuros stăpânirea unui Voevod de aceiași lege și de aceiași limbă care, înche-gând în mâna lui puterile lor răzlețe și întrunindu-le cu acele ale Moldovei, ar fi în stare să puie Tatarilor o stavilă puter-

nică. Mi-am făcut printre fruntașii lor mulți prieteni și cărțile ce le-am primit în zilele din urmă mă încredințează, că sunt gata să-mi dea ajutor pentru cucerirea Moldovei.

Neamul voinic și ager al Codrenilor Kigheciu, ocrotit atât de tăria locurilor pe care trăește cât și de minunata sa vitejie, a știut până astăzi să răspingă toate năvălirile tătărești urmărind pe păgâni până în țara lor. Mă temeam ca ei ferindu-se de ori-ce legătură care ar putea macar să samene a supunere, să steie de o parte și să nu mă pot folosi de brațele lor voinice; dar după cât aflu grija mea era zădarnică. Înmulțindu-se din zi în zi, ei nu mai încap în Codrul lor; turmele de vite le pasc sub pază în câmpiile ce se întind până la Dunăre, dar nu pot așeza sate în acele locuri deschise căci vecinic ar fi amenințați să le vadă pustiite de Tatars. Au înțeles că dacă vitejia lor ajunge pentru a apara satele așezate pe râpele Kigheciului, spre a se putea lăși pe șes și a duce acolo

lată, care sunt acele bănci jidano-ma-ghiare:

1. Közgazdasági Bank, Lugoj, cu un capital de un milion coroane.
2. Dévai hitelbank, Deva, cu un capital de 500 de mii de cor.
3. Deési hitelbank, Dej, cu un capital de 300 de mii de coroane.
4. Abrudbányai takarékpénztár, Abrud, cu un capital de 50 de mii de coroane.
5. Általános Bank, Cluj, cu un capital de 500 de mii de coroane.
6. Közgazdasági Bank, Oradea-mare, cu un capital de 500 de mii de coroane.
7. Zsilvölgyi ipar és keresk. bank, Petroșeni, cu un capital de 120 de mii de coroane.

Acestea sunt numai bănci bancrote în ținuturile locuite de Români, căci au mai dat faliment și altele și de sigur că vor mai da și de-aici înainte. Se'nțelege, că între ceice au pierdut, vor fi și unii Români, cari au fost așa de proști să se încreadă în aceste bănci străine.

De aceea: ferțiți-vă de băncile străine, întăriți pe ale noastre, contopiți băncile mici cu cele mari, iar la sate înființați bănci populare Raiffeisen!

Ce scriu alte gazete?

„Seara” (foaie din București, care stă aproape de guvernul român de-acum) scrie: Monarhia vecină (adecă Austro-Ungaria) a intrat într'un an plin de încurcături, interne (lăuntrice) și externe (dinafară). Toate sunt moștenirea sistemului nefericit al dualismului, care înăbușe puterile de viață ale Austro-Ungariei — *naționalitățile*.

Starea externă a monarhiei a încurcat-o politica fără de socoteală a contelui Aehrenthal (ministru de externe). Italia, cu toate că e aliata oficială a Austro-Ungariei, pare a se pregăti să se desfacă de vechile legături cu Tripla-Alianță și să se răfuească mai curând sau mai târziu cu dușmanul de veacuri al Italianilor. Se vorbește chiar de putința unui războiu italo-austriac și amândouă statele se înarmează pe capete și se hănuiesc pas de pas. Germania este nemulțumită, pentru că în conflictul (neînțelegera, cearta) pentru Maroc contele Aehrenthal nu i-a dat ajutorul așteptat. Rusia stă la pândă, iar Franța și Anglia lucrează stăruitor pentru ca nici un

stat să nu se întovărășească cu Austro-Ungaria și Germania. Contele Aehrenthal, prin politica sa, a nemulțumit de mult pe viitorul Domnitor, arhiducele și principele moștenitor Francisc Ferdinand.

Nici situația (starea) internă din Austria nu e mai limpede. Guvernul nu are o majoritate parlamentară, pa care să se poată răzimi în orice împrejurări, chestiunile de naționalitate sunt pe ascuțit, nici o încercare de potolire trainică nu izbutește.

Dar și mai nesigură și mai turbure este situația internă din Ungaria. Guvernul lui Hedervéry, cu toată majoritatea lui din dietă, n'a fost și nu este în stare să dea o deslegare nici reformei electorale, nici reformei militare. Opoziția e dărză și guvernul e zăpăcit. Se fac prorocii, că anul acesta dieta va fi disolvată și cine știe, ce încurcături vor mai urmă de-aici.

În orice caz, criza austro-ungară se înrăutățește an de an. În vederea celor ce se pot întâmpla, toți factorii politici din Austro-Ungaria se pregătesc ca și cuprinși de friguri.

Pentru frații noștri de-acolo este o chestiune de viață să fie strânși uniți în fața întâmplărilor, cari pot surprinde lumea. De aceea ar trebui să fie înăbușite, c'un cias mai curând, neînțelegerile nefericite ale fraților din Ungaria și din Bucovina. Ei pot nădăjdui o soartă mai bună, dacă vor fi *soldari* (toși pentru unul, unul pentru toți) în politica lor națională.

Stiri politice din străinătate

Războiul italo-turc. După o telegramă din izvor turcesc, armata turco-arabă a bătut din nou pe Italiani într'o luptă, care a ținut doua zile. Italianii ar fi avut 900 de morți și răniți, 239 căzuți prinși la Turci, iar Turcii și Arabii 165 morți și 98 răniți. Trupele turcești se compun în Gargareș, unde s'a întâmplat lupta, din 2060 soldați turci și 1300 locuitori arabi. După cum se vede, Turci sunt puțini fața de zecile de mii de soldați italieni, cari încă nu pot face isprava mare în lăuntru Tripolitaniei.

Neputința de-a-și implânta piciorul după dorința pe pământul Tripolitaniei se

vede, că a indemnât guvernul italian să se abată dela hotărîrea lui de-a lupta numai în Tripolitania. El a înștiințat adecă guvernele celorlalte state, că va blocă (ocupa) și țăr-murul Mării-Roșii de către Arabia, care se ține tot de Turcia (în Asia). Blocarea aceasta însemnează, că toate porturile vor fi închise de-acum înainte, corăbii nu vor mai putea intra în ele nici ca să aducă, nici ca să ia mărfuri. Corăbiile, cari nu vor să țină socoteală de hotărîrea aceasta a guvernului italian, vor fi bombardate și scufundate. Dar nici cu blocada aceasta nu vor face mare ispravă, căci și aici vor stăpâni, de vor ajunge să stăpânească, numai malul mării. În lăuntru țării nu pot intra, căci vor avea să lupte cu niște semintii arabe foarte viteze, pe cari nu le vor supune niciodată.

Turcia. Bandele bulgare săvârșesc în Macedonia tot mai multe crime. În apropierea orașului Uscüb au omorît pe un preot și șase persoane, între cari și o femeie, pentru că ar fi tradat jandarmilor turci locul, unde se află banda lui Mirce, pe care l-au omorît apoi Turcii împreună cu întreaga bandă. Dar și Turcii se pregătesc, căci au strâns până acum 60 de mii de soldați numai în Macedonia. Ca să potolească pe *Albanezi*, guvernul turc a hotărît să înființeze doi inspectori pentru învățământul național albanez, cari să organizeze școlile albaneze, în cari limba de propunere va fi cea albaneză. Ce privește literale, în care să se scrie limba albaneză, a rămas să și le aleagă elevii. Până acum mai toți Albanezii s'au declarat pentru literale latine (românești).

În Serbia și Muntenegru încă e me-reu neliniște. În Muntenegru s'a format o societate secretă, care vrea să alunge pe domnitor împreună cu întreaga lui familie și să facă republică.

În Serbia s'a înființat o societate numită *Mâna Neagră*, care încă are de gând să alunge pe regele de-acum al Serbiei și să cheme o casă domnitoare străină. Preste jumătate din ofițerii armatei sunt membri la aceasta societate și guvernul nu cuatează să ia nici o măsură, cu toate că conjurații își bat joc și de principele de coroană. Popor nenorocit, care nu se liniștește, ca să vadă de creșterea culturii și a bogăției naționale.

un traiu cătuși de puțin teafăr, nu ajung puterile lor și că trebuie să se alipească de alții. Intrase chiar în vorbă cu Basarab, care și-a întins în anii din urmă stăpânirea în părțile de jos a Dunării, nădăduese însă să împiedic ori-ce alcătuire între ei și Domnul munteneș și să-i câștig pentru mine.

Dar greutatea cea mai mare am avut-o și o mai am cu Bărlădenii, după Moldovenii neamul cel mai însemnat la număr din țară sunt între munți și Nistru, iar în privința bogăției și a agerimii în războaie întrecând chiar pe Moldovenii. De câtă-va vreme s'au încercat pe de o parte Basarab și pe de alta Sas să-i ademenească la închinare, făgăduind să le lese obiceiurile și datinele neatinse, ocărnuindu-se ei singuri și pe viitor, fiindu-le Domnul, căruia se vor închina, numai Căpitan al oștirilor și neavând ei a-i da alt ajutor decât acel de oaste la vreme de război, jurându-le în schimb ocrotire de Tatarsi și de alți dușmani.

Bărlădenii, parte plugari și gospodari de vite, parte negustori, deși au năcaz mare din pricina vecinătății Tatarilor care, necontent năvălind la ei, le răpesc turmele, îi silesc să se închidă în orașe, ucid sau robesc negustorii străini pe care îi întâlnesc pe drumuri, totuși până acuma, s'au ferit de a se pleca către vre unul din ei. Dar, de când Ungurii bătură pe Tatarsi au legat prietășug mare cu dânșii. Am temeuri pentru a crede că unii din fruntașii târgurilor lucrează printru ceilalți pentru ca să se închine Craiului Lajos, ca fiind mai tare. Ei nădăduesc ca, prin această închinare, să izbutească a dobândi micșorări de vamă atât pentru mărfurile lor cât și pentru acele ce trec pe la ei venind dela Tarigrad spre țările din Apus sau din acele țări spre Tarigrad. După cât știu acesta este sfatul târgoveților în mâna cărora stă astăzi puterea căci ei, ce nu au alt Dumnezeu decât banul, ar face prin o asemenea tocmală din țara lor trecătoarea, bălcuial unde s'ar întâlni mărfurile din Răsărit cu

acele din Apus. Alipirea Bărlădenilor către Unguri ar fi pentru năzuințele mele un glas de moarte căci, dacă Bărlădenii ar veni în ajutorul lui Sas, puterile lor întrunite m'ar putea învinge sau cel puțin ar prelungi lupta până la sosirea oștirilor ungurești și împreună cu ele m'ar zdrobi. Dar eu cred că am ac și de jocul negustorilor!

Precum îți spuseiu puterea în Tutova este în mâna lor, bogățiile sunt ale lor, diregătorile se impart între dânșii, iar knejii ce altă dată erau fruntașii și stăpânii țării cu locuitorii satelor, sărăciți și unii și alții de năvălirile Tatarilor, înomoliți în datorii către negustori, nu mai înseamnă aproape nimic. Prea puțini dintre înșii rămași cu stare sunt primiți la sfaturii, unde glasurile le sunt înecate de mulțimea celor din târg. Acei kneji, deși săraci, sunt oameni de neam, mai toși oșteni vestiți care au slujit în oștile împăratului dela Tarigrad, în acele leșești sau ungu-rești. Trăiesc la țară în mijlocul sătenilor.

Literatură și știință

Gânduri de iarnă.

Flori de ghiață — mâna iernii
Pe fereast'ă desemnat
Și de-atunci o jele'n casă
Nu știu pe unde-a intrat.

Și dac'a intrat la mine,
Unde foc și pâne este, —
Câtă jele-o fi acolo
Unde foc, pâne, lipsește?

Și dacă mă simt pe mine
Apăsăt de-a iernii mână,
Ce-a fi, Doamne, în coliba
Unde dorm goli pe țărână?

Cât amar va fi acolo,
Unde mama cu orfanii,
Chemuiți de frig pe vatră,
Nu văd binele cu anii?

Dar mă mângăiu, că nu-s singuri,
Ci-s cu Domnul la un loc,
Și nădejdea pusă'n Domnul
Le dă pâne, le dă foc!

Petru O. Orlășanu

Alte gânduri.

Gânduri, gânduri, — tinereța
Vol prea mult mi-o tulburăți;
Când cu griji de azi pe mâne,
Când cu doruri dela frați.

Gânduri, gânduri, aveți milă,
Tinereța mi-o cruțați;
Duceți-vă'n altă parte
Și pe mine mă uitați.

— Noi ne ducem și-ți dăm pace,
Și ne luăm alte sboruri,
Când va înceta se poarte,
Sufletul atâtea doruri!

Petru O. Orlășanu.

care, în mare parte, i-au urmat în războaie și, împărțind nevoile și primejdii vieții lor, au mare trecere la ei. O parte din acești kneji, văzându-se nesocotiți și smeriți de negustorime, sunt adânc nemulțumiți și gata să se unească cu acele le va da prilej să moaie fudulia târgoveților și să câștige iar vaza lor de odinioară. (Va urma.)

Foaia Poporului de pe anii 1907, 1908 și 1909 se cumpără, dacă nu lipsește nimic din ea și e curată. Doritorii de-a o vinde să se adreseze cât mai curând la Administrația Foi Poporului.

„Foaia Poporului“ cu numărul se află de vânzare în Sibiu — în tot decursul săptămânei — la Administrația foii, strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în trafica și prăvălia de ziare L. v. Németh în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar pentru partea de sus a orașului în trafica și prăvălia de ziare H. Frank, strada Căpădiei Nr. 36.

Ce s'a întâmplat îndată după dualism?

În articolul de pe pagina întâiu a numărului acesta din „Foaia Poporului“ arătam cetitorilor noștri, cum s'a încheiat învoeala dintre Austria și Ungaria, numită *dualism*, împotriva voinței Românilor.

Unii dintre Maghiari credeau acum, că se pot repezi de nou asupra Românilor. Toți funcționarii de mai înainte de prin comitate au fost dați afară și înlocuiți cu mai mulți Unguri, cari în anii 1848/49 s'au dovedit a fi niște adevărați hingheri ai poporului românesc. Între aceștia eră și feara de tristă pomenire Ienei Iózsef, care mersese ca maior cu batalionul său în mai multe sate, a împușcat și spânzurat mai multe sute de Români, a dat satelor foc, a răpit din unele toate vitele, dela alții a stors sume mari de bani. Despre crimele acestea ale lui au mărturisit câțiva Maghiari curați, cari au scris și în gazete despre el.

Haita cea nouă de funcționari ai dualismului ardeă de dorința de a-și răsbună din nou asupra poporului român. Se iscodiau tot felul de minciuni despre arme ascunse, spioni daco-romani și muscălești, numai ca să poată chinu pe Români.

În Cluj strigau cătră elevii români din clasele mai înalte: Valahi proști și dobitoace, preste puțin aveți să periți!

În Făgăraș a sărit un renegeat ticălos, cu numele Bisztray, pe la spate asupra advocatului român I. Roman, ca să-l sugrume.

În comuna Logig (lângă Teaca), un nemeș Forró Géza a împușcat pe un băiat al Românilor Alexandru Graur de lângă plug, așa din chiar senin, fiindcă eră Român!

Niște năpârcei nemeșești, cari erau la școala calvină din Aiud, anume contele Teleki și baronul Bánfy, s'au rămnășit cu ceilalți ticăloși, că vor veni la Blaj și pe căți studenți români vor întâlni îi vor bate. Au și venit la Blaj, dar obrăznicindu-se în crâjma, unde au tras, au mâncat o bătaie, de numai ei au știut cum au scăpat preste pălanuri și garduri până la finanți, unde au stat ascunși până au plecat.

Multe fapte mărsave au mai săvârșit împotriva Românilor, după ce s'a introdus dualismul. Cei mai șireți dintre conducătorii Maghiarilor i-au potolit pe nebuni, pentru că apoi prin legi barbare să lucreze la nimicirea noastră națională.

Aceștia au fost și sunt roadele dualismului, pe care le arată așa de bine Gheorghe Barițiu în volumul al III-lea al vestitei lui istorii a Transilvaniei, care n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui preot sau învățător român.

Glume și snoave.

Anecdota militară.

Un caporal (căprar) din armata lui Friederic II regele Prusiei înainte cu vreo 130 de ani, găsi un lanț de cias și-l atârna de tunică. Neavând bani să-și cumpere un cias, atârna de lanț o schijă de obuz (o sfărmitură dintr'un glonț mare de tun).

Intr'o zi, Friederic văzându-l cu lanțul de cias la tunică, îl întrebă, ce oră e. Incurcat, caporalul scoase schija din buzunar și arătând-o regelui, zise: Nu știu, ce oră e, știu însă, că la orice oră de zi sau de

noapte sunt gata să mor pentru regele meu.

Răspunsul acesta i-a plăcut așa de tare lui Friederic, încât și-a scos ciasul său de aur și l-a dăruit caporalului.

Nu i-a fost frig!

Fusese un frig de cele muscălești. Bieții creștini de-abia puteau aștepta să se isprăvească sfințirea apelor în ziua Bobotezii. După sfânta slujbă, grăbiră toți cătră casă, unde-i așteptă cuptorul cald, oala cu varză și mămăligă și cu un pic de udatură din butoiș.

Cum mergeau pe drum, doi Români intrară în vorbă despre frig.

— Fie vere, zise unul, că slujba a fost frumoasă, dar abia răbdai pân' se sfârși, tremuram, știi, de nu puteam sta locului.

Țiganul, cam desbrăcat, veni în urma lor. Dar el, mai viteaz ca alții, de colo:

— Ba mie nu mi s'a părut frig, zău!

— Ce spui, mă Țigane, nu ți-a fost frig astăzi?

— Adecă, știi Românico, mi-a fost el puțin, n'am ce zice, dar numai dela opinci în sus, că albminteri și tălpile mi-s înghețate.

Umbra de vara.

— Ți-e frig, măi Țigane?

— Haoliu, cocoană, mânca-te-aș, m'a prăpădit gerul! Să fie de răs care o mai sta vara la umbră!

E greu s'o potrivești.

Țiganul plecase și el la târg cu 2 clește și-un vâtraiu. Pe câmp văzu niște Români sămănând. Păcatul îl puse să încerce și el o baljocură și'n loc de „Noroc și rod!“ le strigă: „Unde puneți căt ferdela, să luați cu mâna!“

N'apucă să-și isprăvească vorba și se pomeni înfășcat de Români și bătut, de-i săriau penele. Cum scăpă din jumuleala, îi întrebă: „Dar cum să zic, mănca-v'ăș?“

— Să zici și tu ca oamenii: „Să cărați, să nu mai isprăviți!“

Ajungând în satul cel mai apropiat, vede o mulțime de oameni, cari petreceau un mort la mormânt. Cum îi văzu, își aduse aminte de cele pășite și începă încă de departe să strige: „Să dea Dumnezeu, să cărați să nu mai isprăviți!“ — Cei cari petreceau mortul, îl inhățară pe Țigan și-l snopiră mai rău decât Românii sămănători, învățându-l totodată să zică la un astfel de prilej: „Dumnezeu să-l erte!“

Plecă Țiganul și se întâlni cu un alaiu de nuntă. Ca să n'o mai pățească, strigă trecând pelângă ea: „Dumnezeu să-l erte!“ — Vă puteți închipui, ce a pășit Țiganul dela nuntași, cari, buni de albminteri de inimă, l-au învățat să zică: „Să trăiți, să vă înmulțiți!“ și să dea și el chiote de veselie.

Scăpând Țiganul și din chelfăneala aceasta, merse mai departe. În dosul unei tufe văzu un vânător, care pândi după iepuri. Țiganul, ascultător sfatului din urmă, începă să dea la chiote, de doi iepuri, cari se apropiau înspre vânător, o luară la fugă. Vânătorul foc, nu albminteri. A fost cea din urmă bătaie, ce a căpătat Țiganul, dar vai de oasele lui!

Scăpat și din părueala aceasta, s'a ales în sfârșit cu învățătura, că cel mai bun lucru e să taci și să nu te amesteci în trebile oamenilor.

Poezii populare.

— Jalea unei văduve rămasă cu cinci copii orfani. —

Cine mă vede umblând
Zice că n'am nici un gând,
Dar să nu-mai aibă nime
Gânduri grele ca și mine:
Când mă gândesc la bărbat,
C'a murit și m'a lăsat
Singură, cu cinci copii
Cum în lume poți să-i fii?

Doamne mult mă mai gândesc:
Ce s'apuc, ce să muncesc?
Pâinea să-mi agonisesc,
Copilașii să-mi hrănesc.
Cu gând greu și supărare
Tot alerg din deal în vale,
Să le câștig de mâncare,
Haine și cisme'n picioare.
Bine nu le-am isprăvit,
Când primarul mi-a venit,
Ca să-mi plătesc dările,
Că de nu-mi ia vacile.

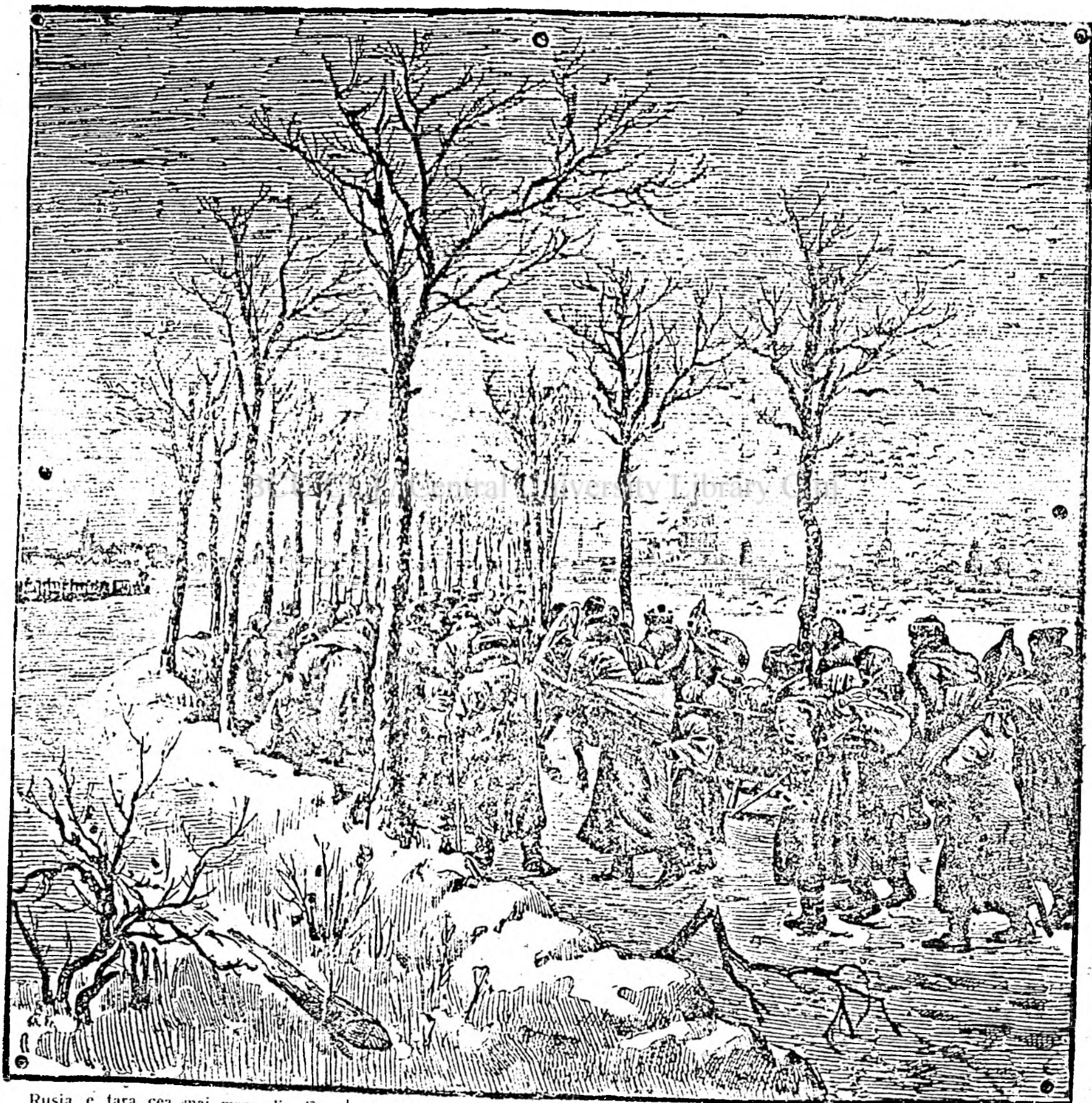
N'am fost plătit darea 'ntreagă,
Când mi-a venit dela bancă,
Să mă duc și să plătesc
Că de nu-mi biciuiesc.

Foaie verde trei alune
Da Doamne zile mai bune.
Zile bune sunt și az'
Dar eu trăesc cu năcaz,
Cu năcazuri și cu gânduri
Ca ceice sunt rămași singuri.

O. V.

Din viața poporului rusesc.

— O. menii pleacă cu totul la cerșit din cauza foametei. —

Rusia e țara cea mai mare din Europa, dar și cea mai plină de năcazuri. Acolo, ca și la noi, guvernele se îngrijesc în rândul întâi de cei mari, iar nu de oamenii mai slăbuți și sărmani, cari au mai mult lipsă a fi luați sub scutul guvernului.

După cum am amintit și în numerele trecute ale foii noastre, în Rusia domnește foamete de mai multă vreme. Din cauza foametei s'au iscat și boale, mai ales lingoarea, care a pustiit sate întregi. Oamenii flămânzi și nenorociți formează acum armate întregi, cari cutreeră țara cer-

șind și furând. Cu toate acestea, autoritățile au stat până acum nepăsătoare. Ba se spune, ca zeci de mii au murit de foame. În sfârșit s'a pomenit și guvernul. Mai zilele trecute a hotărât, ca să cumpere grâu de 250 milioane coroane, care să se împartă între locuitorii din ținuturile napastuite de foamete. Dar cine adeverește, că parte mare din cele 250 milioane nu vor ajunge tot în buzunarul celor de sus? Doar sunt cunoscute hoțiile „domnilor“ din Rusia.

Chipul nostru de sus ne arată o ceată de Ruși, cari au plecat, cu mic cu mare,

spre orașul Petersburg (capitala Rusiei), unde nădăjduesc să capete ceva lucru și de mâncare... Mare lipsă trebuie să fie între oamenii aceia, cari, acum în puterea iernii, prin omăt și zăpada mare, au luat drumul pribegiei!... Dar în sfârșit sunt aproape de Petersburg, deja se văd bisericile orașului, iar în ei crește speranța, că în curând își vor alina — foamea. Asta e însă mai mult numai speranță, de oarece e știut, cât e de grozavă sărăcia și în orașele mari. Iar în capitala Rusiei nu mai puțin.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 8 Februarie n.

Alegerile dela Orăștie și Ighiu. În numărul trecut al foii noastre am spus, că s'a început desbaterea recursului înaintat contra alegerii dela Orăștie. Desbaterea nu s'a isprăvit însă, ci s'a amânat pe ziua de 27 Februarie n. c. Această din cauză, că n'au fost ascultați 5 martori. Iar Curia din Budapesta — unde se desbat aceste recursuri — a ordonat și ascultarea acestor martori. De vină, că martorii n'au fost ascultați, este judecătorul dela tablă, care a fost incredințat cu ascultarea martorilor. Dar va fi știind el, de ce nu i-a ascultat... La Orăștie Românii au luptat — după cum se știe — pentru reușita dlui Dr. Aurel Vlad.

Tot în 27 Februarie se începe și pertractarea recursului dat contra alegerii dela Ighiu, unde Românii au fost candidat pe dl Dr. Alexandru Vaida-Voevod.

DI protopop militar Boldea a fost strămutat din Sibiu la Viena. Duminica trecută dl protopop a slujit pe urmă în catedrala din Sibiu. Cu aceasta ocazie Domniasa a ținut o frumoasă predică de adio, prin care și-a luat rămas bun dela iubii feciori. Dar nu numai soldații români, ci și societatea românească din Sibiu, a luat cu regret cunoștință despre depărtarea dlui Boldea, care se bucura de o deosebită stimă și considerație între Românii de aici. A trebuit însă să ne lase, în urma unui ordin mai înalt și în interesul serviciului. În fine așa e viața militară: schimbăcioasă. Din prilejul depărtării sale din Sibiu, dl protopop Boldea adresează următorul:

Rămas bun. În interesul serviciului fiind strămutat din Sibiu la Viena, și neputând cerceta pe toți prietenii și cunoștii mei, vin pe această cale a-mi lua un calduros rămas bun. Mulțămesc din inimă tot odată și fraților preoți și protopopi din provincie pentru dragostea arătată mie în decursul călătoriilor mele oficioase și misionare timp de 6 ani, cât am fost staționat în Sibiu. Dorind tuturor tot binele și toată fericirea dela bunul Dumnezeu, rămân cu stimă și dragoste: Sibiu, la 4 Februarie 1912 st. n. *Pavel Boldea*, protopresbiter militar.

Cătră abonații cei noi. O seamă de abonați, cari au avut foaia în anii trecuți, abonându-o din nou, ne-au trimis mandate vechi. De pildă un mandat, pe care el îl primise poate acum 8—10 luni sau mai înainte. Prin asta se produc multe greutăți și încurcări, cu adresa cea lipită pe dos, deoarece între abonații aceștia mai sunt și de aceia, cari anume abonează printre semestre și pe puțin timp, ca apoi să capete foaia cu câte o lună sau două mai mult. (Asta din cauză, că noi până acum nu controlam în fiecare lună). Pășania îl învață însă pe om! Așa și pe noi.

Acum toți acești abonați se controlează. Din cauza aceasta foile lor nu s'au putut trimite momentan. Iar banii acelora, cari au sosit în decursul lunii Ianuarie, se vor socoti numai dela 1 Februarie înainte pe timp de 6 luni. La împlinirea celor 6 luni li se va opri îndată foaia, dacă până atunci nu vor plăti pe mai departe.

Partea din foaie a romanului „Cu paloșul“ o vom trimite însă și acestor abonați atât de schimbăcioși — dacă promit că țin foaia regulat. (În cazul acesta să ne ceară Romanul prin o carte postală). Nu doresc a ținea foaia regulat, — atunci nu e nici o supărare, dacă o lasă cu totul. Mulți, prin felul lor, cum abonează și tot lasă foaia, ne fac atâta încurcă și greutăți cu trecerea banilor în cărți, iar după aceea ștergerea și nimicirea adreselor, încât, zău, că prin banii abonamentului nici acest lucru nu e plătit — decum și foaia, pe care încă nu o putem da în cinste. Doar numai singură hârtia și marca postală ne costă atâta amar de ban!

Ceice ne-au cerut și ne scriu încă mereu după partea foi cu romanul „Paloșul“ le facem cunoscut, că la toți le trimitem pe rând. Acum mai tipărim din nou niște foi cu romanul, că cele tipărite nu ne-au mai ajuns.

Tot asemenea, ceice n'au primit vr'un călindar, încă se fie cu puțină răbdare. Lucrul trebuie controlat când și cum s'a trimis, fiindcă se scrie în cărți orice comandă cât de mică. Bine înțeles, pentru ce se pierde pe postă, noi nu suntem de vină. Iar călindare trimise câte unul sau două se perd tare ușor. Dar pe rând vom răspunde și acestora, cât ce s'a constatat starea lucrului.

Sprrijinirea și perfecționarea unei invenții românești. E timpul, când pe la toate băncile și o seamă de oficii se încheie socotelile. Cu aceasta ocazie e poate potrivit a ne aduce aminte de ingenioasa invenție a unui Român.

DI Petru Simțion, funcționar la „Albina“ în Sibiu, a inventat — după cum am amintit deja în foaia noastră — un aparat pentru aflarea intereselor la orice sumă. Inventatorul a dat aparatului numele „*Do-bânda*“. Asupra acestei invenții iață ce scrie „*Revista Economică*“ într'un număr mai recent:

„Cu noul aparat perfecționat se pot calcula și termenele și se pot afla imediat zilele pe oricare timp și interesele dela ori și care procent și capital. Mai mult, aparatul acesta l-a mai făcut și în mic, în formă portativă pentru buzunar ca portofel. Acest nou model mai conține pe lângă calcularea zilelor și intereselor, și alte lucruri practice pentru oamenii de afaceri, anume: un calendar ce se poate aplica pentru ori care bransă și în ori care limbă, înnoindu-se în fiecare an pentru câțiva fileri; o penă conținând cerneală (Füllfeder), un creion, un caiet pentru notițe și o tablă neagră pentru calculațiuni cu creionul. Toate acestea sunt ingenios arangiate și ușor de manut. „*Do-bânda*“ este sub brevetare și considerând număratoarele foloase ce le va aduce lumii comerciale, sigur va avea viitor. De aceea ar fi de dorit ca cercurile capitaliste române de aici și din Regat să se intereseze de aceasta importantă invenție românească!“

Intr'adevăr, că ar fi tare cu cale și de dorit, ca dl Simțion să găsească, în cercurile noastre financiare, sprijinul de lipsă. E vorba de o invenție românească, care poate să aducă la vreme mari foloase.

Oameni bogați, cari nu vreau să plătească dările. În ședința comisiunii administrative a comitatului Torontal, directorul financiar a raportat, că cei mai bogați oameni din Becicherecul mare sunt

în restanță cu dările pe 3—4 ani. Toate restanțele fac preste treisute de mii de coroane. Omului sărac, care e în restanță cu câteva coroane, îi vând și cenușa din vatră, dar pe bogătașii aceia, cari datorează câte două până la cinci mii de coroane, i-au păsuț (lăsat în pace). Comisiunea administrativă a dat ordin consiliului comunal, ca în timp de 30 de zile să încasseze restanțele, altminteri o face pe ea răspunzătoare. Consiliul e acum foarte încufcat, și dacă va executa pe restanțieri, i se poate întâmpla să nu mai fie ales. Așa-i cu viriliști, o întocmire făcută pentru ca lumea muncitoare să poată fi stăpânită de trântori.

Călindarul de părete, care s'a trimis ca Dar de Crăciun tuturor abonaților vechi ai foii noastre, — îl primesc și abonații cei noi, îndată după sosirea banilor pentru foaie.

Iarăș iarnă. După cum se vestește, în multe părți ale țării a început din nou a ninge. Ce e drept, pe la noi prin Sibiu, nu e zăpadă și nici prea frig. O zăpadă mai mare, care căzuse Duminica trecută, s'a dus. Dar de prin unele părți ungurene se arunță ninsori și vânturi cu vifore. Multe trenuri sosesc cu întâzieri. Așa de pildă, se spune, că preste comuna Răcășdia (în Bănat) a dat în noaptea din 5 Februarie un vânt grozav. Tot asemenea și preste comunele din jur. Au fost scoși arbori din pământ, iar casele descoperite. Mizerica din Răcășdia încă a fost jumătate descoperită.

Deasemenea se vestește, că în Germania băntuie frig mare, care a pricinuit și pagube în țară. În Franța încă mai multe persoane au căzut jertfă frigului. În Anglia se spune, că de 45 de ani nu s'a mai pomenit așa un frig. Tot așa și în Danemarca și Suedia.

Din Călindarul Poporului s'au petrecut multe mii de exemplare, ceace dovedește cât e de bun. Nici nu mai avem multe călindare, de aceea să grăbească fiecare a-l cumpăra, până mai este. Prețul lui e grozav de ieftin, în comparație cu cuprinsul Călindarului. Un exemplar costă 40 bani, trimis prin poștă 45 bani. (Ceice comandă mai multe exemplare și le plătesc înainte, capătă rabat mai mare ca aceia, cari le plătesc după vânzare. Cetește cele scrise la pagina 10.

Sfătuiți și pe aceia, cari și-au cumpărat deja un alt călindar, ca să nu întrelase a cumpăra și „Călindarul Poporului“. Cuprinsul lui, care se află publicat la alt loc al foii, dovedește că ori-cui îi poate fi de mare folos. Acest călindar conține o seamă de articole folositoare, apoi o mulțime de hipuri, poezii și tablouri foarte frumoase. Partea calendaristică și târgurile de țară încă sunt schimbate completate și rănovate din nou.

Mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerii din 7/20 Ianuarie a. c., aranjată de tinerimea din Biertan, au binevoit a suprasolvi următorii domni: Adrian Neagoe, inv. în Buzd 2 cor.; Ioan Sava, funcționar, Mediaș, 2 cor.; Vasile Fodor, viticultor, Mediaș, 2 cor.; Fritz Werner, primar com., 1 cor 60 bani și Fridrich Müller, apotecar, 80 bani, cărora li să exprimă și pe calea aceasta cele mai calduroase mulțămiri. Biertan în 16/29 Ianuarie 1912. Pentru comitetul aranjator: *Demetriu Stuchirean*, inv. pens.

Despre Vlaicu. Un gazetar din București a avut acum de curând o convorbire cu inginerul nostru Vlaicu. Iată ce spune: Vlaicu pregătește construirea unui nou aeroplan, tip 1912 sau „Vlaicu III“, pentru care va avea un motor de 100 cai putere și cu care va putea străbate 150 kilometri pe oră, bătând în înțelea și depărtare, ca și în înălțime, toate aeroplanelle de până acum. Micile schimbări vor contribui la olaltă, ca noul monoplan să fie mai bun ca celelalte. Noul aeroplan va costa 30,000 lei dintre cari 18 mii lei va costa numai motorul.

Vlaicu imi mai spune că n'a putut merge ca să zboare în Egipt, pentru că, cu toate intervențiile ministerului nostru de externe, guvernul italian n'a vrut să lase pe Vlaicu să facă zboruri în Egipt, în timpul războiului turco-italian.

În Maiu, Vlaicu va face zboruri în Transilvania, la Budapesta, Viena și Berlin. Îndrăznețul aviator regretă însă că nu se dă sprijinul necesar pentru ca să suporte mai ușor cheltuielile construcției noului său tip de aeroplan.

Înainte de sărbători a avut distinsa onoare să fie primit în audiență de M. Sa Regele, care s'a interesat de invențiunea inginerului Vlaicu. Vlaicu a prezentat M. S. Regelui lucrarea sa cu privire la descrierea invențiunei sale, lucrare cu care concurează la premiul Academiei pentru cea mai bună invențiune a anului.

Convocare. Pe baza hotărârii luate în ședința subsemnatei direcțiuni și în conformitate cu dispozițiunile §-lui 14 din statute, se convoacă prin aceasta a XII-a adunare generală ordinară a „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“, pe Joi 2/15 Februarie 1912 (Intimpinarea Domnului) la orele 11 din zi, în localitățile „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ (strada Bruckental Nr. 17, etaj), cu următoarea

Ordine de zi: 1. Prezentarea raportului general pe 1911. 2. Censurarea și aprobarea rațiociniilor pro 1911. 3. Eventuale propuneri independente. 4. Alegerea direcției pe un nou period de 3 ani (1912-1914). 5. Verificarea sumarului adunării generale. Invităm la aceasta adunare pe toți membrii Reuniunii noastre. Sibiu, 3 Februarie n. 1912. Direcțiunea „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“.

Pantaleon Lucașu, *Victor Tordășianu,*
prez. secretar.

Apel către colecianții „Bibliotecii Poporale a Asociațiunii“. În anul trecut, după cum e știut, am fost siliți ca să retipărim cei dintâi trei numeri din „Biblioteca“. Aceasta s'a întâmplat numai din motivul, că unii domni colecianți au întârziat cu trimiterea listelor de abonament și astfel la tipărirea celor dintâi broșuri nu ne-am putut orienta asupra numărului abonaților. Dorim ca anul acesta să încunjurăm eventualele cheltuieli zadarnice împreunate cu retipărirea. De aceea rugăm cu înzistință pe domnii preoți, învățători și pe toți aceia, cărora li-s'au trimis liste de abonament ca să binevoiască a ni-l retrimite cât mai îngrabă, ca să nu fim siliți a amâna din aceasta cauză prea mult timp tipărirea N-rului 1 din anul acesta.

Totodată rugăm pe toți aceia, cari ne-au trimis deja abonamentul, să fie îngăduitori, căci Nr. 1 îl vor primi mai târziu, numai în cursul lunii Februarie. Sibiu, în 6 Februarie n. 1912. *Biroul Asociațiunii.*

La „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu“ a binevoit a să înscrie între membrii pe viață cu taxa de cor. 80, dl *Dr. Nicolae Iltu*, medic în Sibiu. D-Sa este al 17-lea membru pe viață la Reuniunea amintită.

Scumpirea biletelor de tren. Ministerul de comerț vrea să scumpească biletele pentru călătoria pe calea ferată. Și aici se vede, că avem ministri, cari se sprijinesc pe o dietă, ai cărei deputați nu se gândesc la popor, căci mai mult se scumpească biletele de clasa a treia. Așa de pildă, biletul de clasa a III dela Predeal la Budapesta s'a scumpit cu 148 la sută (în loc de 12 coroane 29 cor. 80 bani), iar cel de clasa II numai cu 104 la sută (în loc de 20 cor., 40 cor. 90 bani). Pentru o depărtare de 10 km. se plătesc pe clasa a III în loc de 20 bani, 40 bani, pe când pentru clasa a II s'a urcat biletul numai cu 16 bani în loc de 44 b., 60 bani). Camera de comerț din Brașov a făcut un protest la ministru împotriva acestor urcări nedrepte.

Dela Reuniunea de înmormântare din Rășinari. Neputându-se ținea adunarea generală ordinară a Reuniunii de înmormântare, publicată pe ziua de 8/21 Ianuarie a. c., — să convoacă de nou adunarea generală ordinară, ce se va ținea Joi în 2/15 Februarie c. la ora 1 p. m. în edificiul școlii. *Direcțiunea.*

Vremea lupilor. Iarna cea grea îi face și pe lupi tot mai îndrăzneși. La 20 Ianuarie o halta de lupi a năvălit asupra lui Nicolae Căzan din Beclean, care ducea o căruță încărcată cu carne de porc la Brașov. Atacul lupilor s'a întâmplat în pădurea dela Vlădeni. Românul nostru nu și-a pierdut însă firea, căci le-a aruncat lupilor, două jumătăți de porc și până-ce aceștia se ciorovăiau pentru bucata cea grasă, omul scăpase, cu cai și căruța încărcată cu tot, departe de fearăle nemiloase.

Convocare. Domnii membri ai Reuniunii de înmormântare din Borgoprund se convoacă prin aceasta a se întruni la adunarea generală a Reuniunii, care se va ținea la 3 Martie 1912, la 2 oare p. m. în sala hotelului comunal din Borgoprund. Programul e următorul: 1. Vorbirea de deschidere ținută de președintele societății. 2. Citirea rațiociniului societății prin casar. 3. Propuneri de sine stătătoare. Borgoprund la 20 Ianuarie 1912. Președintele: *nedeșifrabil.* Notarul: *Harion Bosga.*

Un balon franțozesc în Ungaria. Preste hotarul orașului Beregsas a trecut un balon mare galbin. În nacela (coșul) balonului erau câțiva ofițeri din Franța. Apropiindu-se de satul Sarosorosi, au aruncat cărți postale ilustrate, pe cari eră scris „Salutări din Franța“. Se vede, că a fost un balon militar franțozesc, care făcea o călătorie pentru deprindere.

Vifor mare în Tripolis. Vineria trecută a bântuit un vifor mare în orașul Tripolis. Vântul a luat acoperișul spitahului din tabăra italiană, așa că bieții răniți italieni au petrecut noaptea sub cerul liber în cele mai grozave chinuri. Dimineața au fost duși parte în oraș, parte pe corăbiile italiene din port. Rupându-se lațul dela ancora (un cârlig mare, care se implântă în fundul mării, ca să stea corabia pe loc) unei corăbii de războiu, aceasta a fost dusă de vânt în largul mării. A mai fost stricat cu totul și un aeroplan.

Tot beutura! Din cauza gerului din jumătatea întâiu a lunii acesteia s'au prăpădit mulți oameni, unii și din vina lor. În foile săsești cetim, că un țaran sas din Lechința a plecat dintr'un sat vecin spre casă tocmai în toiu gerului. Gândul cel rău l-a făcut să se abată pe la o crâjmă, ca să bea ceva pentru încălzit. Orice om cuminte știe, că beutura și dacă te încălzește pentru puțin timp, cu atât îți este mai frig dup'aceea. O încălzire bună a corpului se face numai mâncând bine. Destul că omul nostru a beut, se vede, sdravăn, căci incurând a adormit în căruță, iar caii au luat-o răsna pe câmp până când s'au înămolit într'o mocirlă cu cai cu căruță cu tot, fără ca el să știe ceva. Nevastă-sa, văzând, că nu mai vine, a dat de veste la vecini, cari plecând în căutarea lui, l-au găsit în mocirlă. Caii erau morți înghețați, el mai da semne de viață. Cu mare greu l-a desmorțit doctorul, dar mâinile și picioarele nu și le mai poate mișca.

Contra voinței comunei nu se poate face ceva așa ușor, dar numai acolo, unde oamenii nu sunt mămăligi neferte. În comuna Diacova din Slavonia (Croatia) fusese primar de 20 de ani tot unul și acelaș om. Când să se facă anul acesta alegere nouă, el n'a mai fost candidat. Ce au făcut atunci consilierii comunali (membri din comitet)? *Toți* au dat la votare țiduli albe, apoi și-au mai dat tot toți demisiunea! Așa fac oamenii cinstiți, iar cei slabi se târăsc le picioarele oricărui venetic, care vrea să le pună în cărcă cu săla un primar vândut străinului.

A sărit din tren. În trenul, care mergea dele Timișoara spre Kecskemet, se află într'un vagon și o domnișoară tină și un domn. Ei aveau să se coboare în Kecskemet, dar povestind n'au băgat de seamă, că au ajuns în orașul lor și că trenul a plecat din stație. Când au văzut aceasta, trenul plecase deja mai departe. Atunci au făcut prostia să sară din trenul, care eră în mișcare. Domnișoara s'a ales cu o șgduitură mare de creeri, domnul a scăpat cu niște răni mai ușoare.

Sărbările din Bulgaria. Boris, principele moștenitor al Bulgariei, a implinit 18 ani, adevă a ajuns major (vârșnic), ceea ce l-ar îndreptăți să domnească singur, dacă n'ar trăi tatăl său. Guvernul bulgar nu s'a mulțumit, ca în alte țări, să sărbeze aceasta numai cu oamenii din țară, ci a făcut niște sărbări mari, la cari au fost invitați toți domnitorii Europei. Unii au trimis principii la sărbările acesteia, cum a făcut și România, care a trimis pe principele român de coroană, alții au trimis numai deputațiuni. Sărbările au fost frumoase, cu paradă, prânzuri și slujbe la biserici.

Din prostille modei. Multe doamne dela oraș (se găsec însă femei de-acestea și în unele sate) sunt în stare să cheltuească sume mari de bani pentru leacuri, cari să le facă mai frumoase la față. În München (Germania de meazăzi) s'a găsit un înșelător, care a vândut unei doamne un leac, cu care să se ungă pe față, ca să i se facă pielea frumoasă. Pentru leacul acesta i-a luat câteva mii de coroane. În loc de piele frumoasă, s'a pomenit cu obrazul plin de bube. Doamna a nebunit de supărare — cuminte n'a fost nici mai înainte — iar negustorul a fost condamnat la doi ani închisoare.

Cutremur de pământ în Grecia. Pe insulele Chefalonia și Sante, cari se țin de Grecia, a fost un puternic cutremur de pământ, care a nimicit și vieți omenești. Case au fost dărâmate, biserici și fabrici au suferit stricăciuni mari. De sub dărâmături au fost scoși 30 de morți și o mulțime de răniți.

De unde au arme Turcii și Arabii din Tripolitania? De o bucată de timp încoace corăbiile de războiu italiene opresc când un vapor francez, când unul austriac, când unul german, cercetând în ele după ofițeri turci și după arme de contrabandă (duse pe ascuns) pentru armata turco-arabă din Tripolitania. Până acum n'au isbutit să găsească arme, dar și-au găsit beleaua (năcazul) cu statele, proprietatea căroră erau vapoarele oprite. Italienii adecă nu-și pot explica, de unde au Turcii din Tripolis mijloacele să se organizeze așa de bine și să aibă atâtea arme — tunuri și puști — cu toate că la venirea Italianilor în Tripolis erau puțini soldați și și aceștia fără arme, fără munițiuni. Un corespondent de gazetă din Tripolis explică lucrul astfel: Curând după începerea războiului a venit în Tripolis, fără să știe Italianii, viteazul ofițer turc Enver-bey, care a organizat și pe puținii soldați turci și pe mulții Arabi. Armele, cari le-au lipsit, și le-au luat dela Italiani. Adecă au făcut ca și moșii lui Avram Iancu, cari la început n'aveau arme, ei numai după ce au bătut bine oștirile lui Vasvári, Kemény și ale tâlharului de drum Hatvani au ajuns să aibă și ei puști. Tunuri și-au făcut de lemn.

Un popor găsește totdeauna arme, când e vorba să-și apere libertatea națională.

Descoperirea unui omor cu ajutorul unui câne. Cetitorii noștri știu, că în unele țări se întrebuințează și câni anume dresați (invățați) pentru descoperirea hoților și ucigașilor. Câinii se întrebuințează chiar și ca spioni în războiu, cum fac acum Italianii în Tripolis.

Despre un caz interesant de descoperire a unui omor cu ajutorul unui câne de poliție aflăm din Basarabia următoarele: În comuna Bahmut, din județul Bălți a Basarabiei, au fost găsiți omorâți Evreul Reitman cu soția sa. Soția era trântită pe podele cu gâtulejul tăiat, iar soțul Reitman tolănit pe scaun, lângă masa unde cinaseră, cu obrazul și capul străpuns de mai multe lovituri de cuțit. În casă s'au găsit toate lucrurile răsturnate și în mare neregulă, iar pereții și chiar tavanul, stropiți de sânge. Cei dintâi cari au aflat de omorârea negustorilor Reitman și cari au anunțat și autoritățile, au fost primarul Bădăran și secretarul comunal, rudă cu primar, numit tot Bădăran.

Primarul și secretarul, deși nu-și făcuseră decât datoria, au fost bănuși ca ucigași și arestați numai decât. După câteva zile de deținere însă, au fost lăsați în libertate pentru lipsă de dovezi și puși sub supraveghere.

În același timp însă, cercetările au continuat, iar din Chișinău s'a trimis un polițist, dându-i-se și un câne polițienesc dela prefectura din Odesa. — Indată ce cânele a ajuns în comuna Bahmut, a fost dus lângă cele două cadavre, pe cari le-a mirosit de mai multe ori, apoi s'a plimbat prin casă, unde s'a petrecut crima. Eșind din casă, cânele a ocolit de mai multe ori

casa, apoi ca fulgerul s'a repezit, luându-se după urme, la casa locuitorului Caramanoff. Ajungând aici, a început să latre sgomotos la ușă, până când au venit polițiștii de-au deschis ușa cu puterea, căci nu-voia să deschidă nimeni. Cânele a intrat în casă, a mirosit prin toate colțurile, apoi s'a repezit în fundul grădinei, unde a început să răcăie infuriat pământul. Săpând, oamenii poliției au găsit o cămașă pătată cu sânge.

Dela casa lui Caramanoff, același câne, luându-se tot după urme, s'a dus la casa locuitorului Vihodțeff, unde de asemenea a lătrat mult și după câteva ocoluri prin curte și grădină a descoperit o altă cămașă pătată de sânge. Nefiind nici o îndoială că aceste cămași erau o dovadă destul de mare, că stăpânii caselor au fost părtași la crimă, au fost arestați atât Vihodțeff, cât și Caramanoff, cari n'au întârziat să mărturisească, că într'adevăr ei sunt autorii crimei, de care erau acuzați Românii moldoveni Bădăran, unul primar, iar celălalt secretar comunal.

Negustori mincinoși. Am adus de câteva ori pilde, cari arătau cât de mare greșală fac ceice se încred la negustorii mincinoși, cari vin pe la sate și îmbiie lumea să cumpere tot felul de mărfuri, pentru cari cer o parte a plății înainte. Urmarea e de multeori, că sau nu mai primesc de loc marfa, sau primesc marfă proastă. Ca să se vadă, ce fel de negustori „mari“ pungășesc lumea, povestim o întâmplare din Budapesta, unde sunt cei mai mulți înșelători în felul acesta. Un agent cu numele Gabi întemeie o „fabrică de conserve“, fără să aibă vr'un capital. El știu însă să înșele mai multe fabrici, cari îi dedură pe credit mașini, cazane și alte lucruri trebuincioase într'o fabrică de conserve. Văzându-și fabrica instalată, dete de știre, că primește slujbași, cari pot depune garanție. S'au și găsit o mulțime, cari i-au dat cașiuni, până ce înșelătorul a strâns vre-o 35 mii de coroane. Dar cei cu cașiunea așteptau înzadar să-i cheme la lucru. Gabi însă tocmiă mereu la slujbași și încasă la cașiuni. O parte din cei tocmiți venira atunci să-și ceară înapoi cașiunile, Gabi îi amână însă, și -- se pregăti de fugă. Înștiințată fiind poliția, el a fost arestat.

Negustori mincinoși de felul lui Gabi mai sunt și alții, cari se fac că vând mașini și alte lucruri. De aceea ferii-vă de ei și cumpărați lucrurile trebuincioase dela negustorii cinstiți din orașul cel mai apropiat.

„FOAIA POPORULUI“ este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină
foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat,
este anume întocmit pentru trebuințele țărănului român.

Numeri de probă se trimit la cerere
pri-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul
fiecărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după-cum stă scris și în fruntea foii).

Lășiți deci „Foia Poporului“ preste
tot locul, ca astfel să o putem face și
mai bună!

ECONOMIE

Ne trebuie școale agricole.

În „Vatra Școlară“, excelenta revistă pedagogică redactată de dl profesor Dr. Vasile Stan din Sibiu, a apărut un articol luminat, în care se arată în mod temeinic trebuința de-a avea școale agricole la sate.

Ideile desfășurate de dl Dr. Stan în jurul acestei afaceri sunt așa de bune, încât înfăptuirea lor ar fi o adevărată mântuire pentru robia economică, care ne așteaptă. Ne facem numai datoria, dacă vestim în cercuri cât mai largi propunerile dlui Dr. Stan, pentru că cât mai mulți să le cunoască și să ia și hotărârea, de-a începe cu înfăptuirea lor, căci lupta economică, ce trebuie să o ducă un popor, are în ziua de astăzi aceeași însemnătate ca și lupta culturală în înțeles mai strâns. Precum aceasta are drept armă puternică lumina, cartea, școala, tot așa e și cu lupta economică.

Iată ce zice dl Dr. Stan:

În dezvoltarea noastră culturală cel mai rămas în urmă ram este agricultura. Va să zică ramul acela, cu care își câștigă pâinea de toate zilele majoritatea covârșitoare a Românilor din această țară. De câteori ne vine în minte țărănul nostru și traiul său plin de greutate, cu strângere de inimă trebuie să recunoaștem, că progresul său pe terenul științelor agricole față cu trecutul este atât de neînsemnat, încât abia poate fi remarcat. De aceea problema socială cea mai de frunte, ce trebuie să ne preocupe pe noi, un popor de țărani ce suntem, este să aducem cât mai repede îmbunătățiri simțite în direcția aceasta. Azi bunăstarea țărănului se micșorează neîncetat, pentru că terenul ce-l cultivă se reduce în proporția sporului nostru numeric. Moșioara părintească dela înpământearea țărănului și până azi s'a fărâmițat între moștenitori de mai multeori. Pământ dela vecinul sas sau maghiar puțin s'a putut câștiga, pentru că pornirea acestora este să acapareze și puținul nostru spre a-l lipi de multul lor. Sasul își apără cu încăpățănare pământul, temându-se de cutropirea Valahului pe terenul economic; însoțirile lor ofer prețuri enorme și cuprind tot pământul ce ajunge la vânzare. Preoții lor pun blăstăm pe capul celor ce ar cuteză să înstrăineze din moșia săsească. Maghiarul este susținut de stat. Statul încă cumpără cu prețuri uriașe pământul, spre a-l folosi pentru colonizări, cu cari crede să dea forță expansivă elementului maghiar și să spargă masele compacte ale naționalităților. Între astfel de condiții țărănul român e silit să se concentreze numai pe bucată de pământ, care se împarte neconținut. Iar când aceasta nu-i mai poate da atât, de cât are lipsă pentru traiul zilnic și suportarea dărilor mereu în creștere, pleacă în neagra străinătate, în nădejdea câștigului și a unui trai mai lesnicios, și adeseori dus rămâne. În timpul din urmă se observă o năvală mare și spre orașe, cu deosebire a copiilor, cari vin să îmbrățișeze carierele industriale și comerciale. Pornirea aceasta va avea ca urmare într'un viitor nu prea îndepărtat închegarea clasei noastre mijlocii, cari abia este în prima ei fază de formație.

Dar nici năvala spre orașe, precum nici emigrările — adeseori în număr considerabil — nu sunt ușurare simțită pentru cei rămași acasă, la țară, pentru că nu schimbă aproape întru nimic referințele de acolo. Ceice rămân la plugărie continuă să lucre pământul tot după sistemul patriarhal al moșilor și strămoșilor. Sunt ținuturi, unde plugul perfecționat, diferitele mașini agricole, grapa de mușchi, și alte invențiuni folositoare, legate strâns de progresul științelor agricole, țăranul nostru nici după nume nu le cunoaște. Iar felul de plugărie, și toată întocmirea gospodăriei sale este atât de primitivă, încât din munca încordată dintr'un an nu rezultă nici a zecea parte a câștigului ce l-ar putea realiza prin cultura rațională. Reuniunile economice, diferitele însoțiri și tovărășii economice cu înlesnirile ce le ofer, sunt cunoscute aproape numai în comitatul Sibiului și sunt a se mulțumi activității necurmăte de 25 ani dezvoltate de Reuniunea română de agricultură din comitatul acesta.

Nu s'ar putea tăgădui, că în cei 50 de ani din urmă nu s'ar fi făcut încercări de a aduce oarecare îmbunătățire în economia țăranului. Dar adeseori nu a fost nimerită lipsa lui cea mai arzătoare. I s'a dat ajutor, dar nu totdeauna cel mai nimerit. De pildă numeroasele bănci și băncuțe i-au înlesnit modrul de a ajunge la bani. Dar ce folos, că neștiind să-i întrebuințeze spre a aduce îmbunătățiri gospodăriei sale rudimentare, prin îndatoriri și-a luat numai greutăți noue asupra capului. Cu atât mai puțină ușurare a adus în privința aceasta propaganda culturală de caracter literar, care în altă privință fara indoială are un rost în progresul nostru. Puțin au ajutat și conferențele economice din an în an mai numeroase. Față cu firea conservativă a țăranului aceste sunt mai mult vorbe călătoare, pe care țăranul din trecere de vreme le ascultă bucuros, dar pentru aceea face tot așa, cum a învățat dela părinții și moșii săi. Școalele de repetiție economice ne lipsesc aproape cu desăvârșire, pentru că legea dispune, ca într'ânsele instrucția să se facă în limba maghiară și astfel ar fi numai continuarea zăpăcelii și schinjuirii, la care și așa sunt supuși copiii din pricina acestei limbi în școala de toate zilele. Astfel din școală copiii nu duc cunoștințe economice prea multe, încât nu poți spera, ca din partea aceasta să vină vre-o îmbunătățire. Și îmbunătățirea este cerută ca o poruncă, dinaintea căreia n'ai încotro cârni, dacă vrem să nu ne strângă de gât sărăcia cea mai înverșunată, ori să nu luăm lumea 'n cap.

Din nevoia asta poate scăpa pe țăranul nostru numai o instrucție agricolă sistematică, care să-l învețe cum să tragă foloase din toate produsele sale mai mărunțele, cari adeseori se risipesc ca lucruri ne-țrebnice și să-i deschidă izvoare nouă de câștig prin cultura ramilor agricoli, cu cari azi nu se indeletnicește. Tocmai pentru aceasta strigătul de alarmă: *Ne trebuie școale agricole!* pornește din durerea cea mai cumplită a țăranului nostru, căci ignoranța lui pe acest teren este ucigătoare.

„Călimdarul Minervei“ pe anul 1912 a apărut. E foarte frumos ilustrat și redactat cu îngrijire, având un cuprins bogat și variat. Prețul Cor. 1.25, iar 10 bani deosebit pentru porto. De vânzare la Librăria „Foi Poporului“.

Știri economice.

Albina, cea mai mare bancă românească dela noi, a hotărât să-și urze capitalul social dela trei milioane la șase milioane coroane. Se vor emite 15,000 acții, fiecare de câte 200 coroane.

„Banca generală de asigurare“. Despre mersul afacerilor la banca noastră de asigurare, iată ce scrie „Revista Economică“: „Banca generală de asigurare“ și-a început lucrarea cu ziua de 1 Ianuarie a. c. Deși în decursul unei trecute, personalul băncii a fost ocupat și preocupat de multe afaceri interne, cari în mod firesc se ivesc la orice instituție începător dar cu deosebire la societățile de asigurare, totuși Banca noastră de asigurare a fost în stare să încheie și un număr mulțumitor de afaceri. Și dacă considerăm greutatea începutului și în special faptul, că în decursul unei trecute, banca de asigurare a lucrat fără să aibă nici cea mai neînsemnată organizație, credem, că afacerile încheiate se pot considera de mulțumitoare și de-o dovadă, că dacă aceasta banca se va bucura de întreg sprijinul poporului nostru, viitorul ei este asigurat. Astfel, pentru orientare, comunicăm, că în decursul unei trecute, banca noastră de asigurare a încheiat 180 de contracte de asigurare contra focului și în ramura asigurărilor de viață a primit oferte pentru un capital de 134,000 cor. Valorile asigurate contra pericolului de foc trec peste 1 milion de coroane. După cum aflăm comitetul dirigenț al Băncii de asigurare intrunit în ședința ordinară lunară în 2 Februarie a. c. a luat act cu mulțumire de rezultatul obținut și a luat dispozițiile necesare pentru continuarea unei lucrări din ce în ce mai mari. Comitetul s'a ocupat special cu chestiunile de organizare, despre cari vom da amănunte în numărul nostru viitor“.

Agentura postala în Mohu. În comuna Mohu (comit. Sibiului) s'a înființat o agentura postala, care imparte însă numai scrisori adresate la Mohu, nu și pentru alte comune vecine.

La școala de țasut din Cîsnădie. (lângă Sibiu) sunt înscriși anul acesta 31 de elevi, dintre cari 15 Sași, 14 Maghiari, un Român și un Slovac. Cifrele acestea ne arată într'un mod cât se poate mai tristator, ce puțin pricepem noi Românii însemnătatea meseriilor.

Regia de tabac a pus în vânzare un soi nou de țigări numite *cigarillos*. Una costă 5 bani. Din țigările acestea se alege tot numai fum și cenușe....

Pentru abonații cei noi. *Tuturor acelorora, cari n'au primit numărul 52 din foaie, le facem cunoscut, că dacă dorește a avea începutul romanului „Cu paloșul“ — ce se începe în acel număr — să ne scrie. La dorință trimitem bucuros numărul 52, ca astfel ori cine ar dori, să poată avea și păstra acest roman dela început. De altcum recomandăm tuturor abonaților noștri, ca să păstreze foile cu acest roman.*

Foile cu romanul din anul acesta, de sine înțeles, că se trimit la toți abonații cei noi.

Ocazie potrivită este, ca deodată cu reînnoirea abonamentului fiecare abonat să comande și Călimdarul Poporului, atât pentru el, cât și pentru oare-cari prieteni

Cărți și reviste.

Ceva despre mișcarea noastră literară mai nouă. În Regat I. de Vasile Loichița, profesor seminarial. Caransebeș, 1912.

Di Loichița ne dă o icoană frumoasă a produselor literare mai ales de zece ani încoace și având în vedere mai ales România, unde e centrul cultural al Românilor de pretutindeni. Răsfoind foile acestei lucrări, cărturarul dela sate, dar la noi mulți și din cei dela orașe, va rămâneă uimit de bogăția, nu numai ca număr, a produselor literare. Broșura dlui Loichița va servi drept călăuză bună pentru ceice vor să-și câștige lucrările mai de frunte din literatura noastră modernă. Și asta o poate și trebuie să o facă, și cărturarul dela sate, mai ales, că nimeni nu se mai poate plânge astăzi de scumpetea cărților românești.

Cărticica 70 bani + 5 bani porto și se poate comanda dela autor sau dela Librăria diecezană din Caransebeș.

Al XXIII-lea Raport general al comitetului central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului pentru anul 1910. Redactat de Victor Tordășianu, secretar. Sibiu, 1911.

Asupra acestui raport publicat de cea mai harnică reuniune, care lucrează pentru înaintarea țăranilor noștri, vom reveni mai cu deamăruntul.

A apărut

Călimdarul Poporului pe 1912.

Anul acesta dovedește și mai mult că în trecut, că „Călimdarul Poporului“ este cel mai bun, cel mai bogat, cel mai frumos și cel mai bine îngrijit dintre toate călimdarele noastre. Preste 50 de icoane alese și frumoase, de-ale bărbaților noștri fruntași, porturi, icoane dela serbările jubulare ale Asociațiunii, împodobesc paginile lui. O icoană mare, *colorată*, care poate fi podoaba oricărei case românești, ne arată pe toți președinții, cari au fost în fruntea Asociațiunii noastre. Mai cuprinde Călimdarul nostru două icoane, de cari nu s'au mai văzut la noi: porturi românești, de bărbat și femeie, de pe la anul 1650. Sunt după niște fotografii a-nume făcute de pe o carte tipărită acum 250 de ani.

Ce privește celalalt cuprins al lui, am avut grije să facem din Călimdarul Poporului o carte de folos, pe care oricine să o păstreze cu drag și după ce i-a trecut anul. Văzând spre marea noastră bucurie, că poporul nostru nu se mai mulțumește cu un călimdar sec de câteva pagini, am dat o bogată materie pentru învățatură și petrecere.

În anul acesta, pe lângă partea calendaristică obișnuită, am refăcut partea de spre poștă și telegraf astfel, încât oricine să se poată lumina numai decât, când are trebuință de sfat în privința aceasta.

Lista târgurilor încă am îndreptat-o astfel, încât oricine poate găsi numai decât târgurile de cari se interesează. Sunt făcute atât după luni, cât și după comune. (Târgurile după comune poartă și însemnarea târgurilor de vite cornute, de oi, de porci și de cai, cum n'au mai fost până acum.

Poezii frumoase de domnia O. Goga (Doina), I. U. Soricu (Doina), V. Eftimiu (Traian și Decebal), o mulțime de poezii populare, glume, sfaturi, pilde, cugetări, vorbe înțelepte împestrițiază paginile. Frumoasă e poezia *La horă* de colaboratoarea noastră, doamna *Marla din Ocna*, precum și *Cântecul Țăranului*. Dăm și o anecdotă nouă de T. Speranță.

Istoria unui pocăit de părintele I. Agârbiceanu va lumina pe mulți despre prefăcătoria așa numiților pocăiți, acești căpădați de legea noastră strămoșească. Dintre bucăți mai amintim: *Asociațiunea, Aurel Vlaicu, Dr. Iuliu Maniu, Iacob Mureșan* (cu fotografiile lor), o povestire *Președinții Asociațiunii*, biografia d-lor *Cosma, Andreiu Bârseanu, Vasile Suci*, frumoasă *Voia Domnului* de Mihail Sadoveanu, *Otrava beuturii, Școala de industrie din Sibiu* cu mai multe chipuri.

O bucurie și folos mare va pricinui cetitorilor călindarului *Advocatul poporal*, în care dăm pe aproape 14 pagini sfaturi amănunțite

despre moșteniri și testamente

Averea câștigată în tovărășie, Comunitatea averii, Zestrea, Dreptul de moștenire, Dreptul de moștenire al femeii, Desmoștenirea, Testamentul, Testamentul scris, Testamentul cu graiu viu, Revocarea (nimenirea) testamentului, Împărțeala, Primirea moștenirii).

O poveste frumoasă despre *Istoria neamului omenesc* urmează unui articol plin de sfaturi despre *Apărarea pomilor de omizi*.

Și'n anul acesta *Răvașul nostru* dă pe 34 pagini întreaga istorie culturală, politică și economică a neamului nostru în anul trecut, fără de-a uita de întâmplările mai însemnate din străinătate.

Di *Petrea Dascălul* dă versuri dragute pentru icoanele de porturi românești cuprinse în Călindar. La sfârșitul Călindarului di *Petru O. Orlățanu* își face *Răvașul său în versuri*.

Mulți s'au adunat anul acesta, ca să dea un adevărat *Călindar al Poporului*. Cetiți-l și vă veți convinge!

Călindarul e mult mai mare ca anul trecut. Cuprinde *numai literatură de cetit* preste 200 de pagini, iar cu celelalte publicațiuni se urcă la 350 de pagini. Prețul lui este însă tot cel vechiu, de: 20 cr. (40 bani) exemplarul, iar 5 bani pentru porto postal.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 20 cruceri bucata, mai *capătă două călindare pe deasupra* și se trimit toate acasă plătite de postă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 bani), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 bani) unul, dar *trebuie să plătească și poșta* la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela postă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta. — Călindare nevândute se primesc înapoi până la 15 Februarie v. 1912. Dar trebuiesc trimise plă-

tite de postă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului”. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călindarul: cu 14 cr. acelor cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 15 cr. acelor cari comandă mai puține de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Poșta Redacției.

Reuniunea de înmormântare, Borgoprund. Am publicat totdeauna avizurile D-Voastră. Ne-ar plăcea însă, dacă acelea ar fi scrise și subscrise mai descurcat, iar nu ca cel de acum. Nu fie cu supărare, dar numai noi știm cât timp de muncă ne răpește descurcarea atâtor scrisori. Și sunt zile, în cari primim zeci de epistole, pe cari Dumnezeu sfântul de le poate doar descurca. Dar acestea sunt în parte mare dela țirani și astfel trebuie să mai luăm în considerare școala lor. Nu tot așa stă lucrul, când e vorba de alte persoane.

Anton Nicolici in B. Avoși timp până la 1 Martie n.

Apateul român. Am primit abonamentele dela: I. Titu sfatul, P. Selegian sen., A. Sas, T. Paul, I. Ban a Badanghi.

Oprea Gavrilă. In foaie afli publicate cărți bune de cetit și ieftine.

N. Roman, Pitești. Am primit abonamentul. Călindarul dimpreună cu Nr. 1 și 2 (romanul) s'au trimis.

Vasilie Morariu, Milwaukee, America. Nu înțelegem ce poate fi cauza. De aici foaia se trimite regulat. Poate că nu e destul de lămurită adresa?

Ioan Hegeș, Cebza. Călindarul Dumnitale s'a trimis de aici in 13 Ianuarie 1912.

Abonamentul 5711. Foaia pe aoptoptaru nu se poate da, fiind prețul ei grozav de ieftin.

Nic. B. in Ecica-română. Am primit cu mulțumită abonamentele trimise, luând cu plăcere la cunoștință cele scrise in epistolă. Ca să vadă și alții cum e primită „Foaia Poporului” in Bănat, dăm aici — la dorința Dumnitale — o strofă din *oda* trimisă:

Scumpă „Foaie”, ce ca o zină,
Mi-ai turnat meru pân' az'
In sufletul meu lumină,
Să'nvăț a fi in vezi treaz:
Iată-acum șio mă'nchin,
Cu tot sufletu-mi curat,
La altarul tău senin, —
Căci tu mult m'ai deșteptat.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

De vânzare.

Fabrica de apă gazoasă (Sodă) și **limonadă** a subscriului **e de vânzare**. Mașinile (pentru acid carbonic fluid) sunt moderne și in stare bună (de 7 ani); asemenea sifoanele (peste 1000 sistem Lamprecht), aticlele pentru limonadă, acareturile vasele lăzile etc.

Prețul e foarte scăzut. 447 1—3
Detalii in persoană.

D. BANCUI

farmacist in *Săliște* (Szelistye, Szebenm).

Nr. 88—1912.

450 1—2

Concurs.

Pentru ocuparea postului de *conducător al instalațiunei electrice* a comunei *Avrig* să escrie *concurs* cu terminul până la 25 Februarie 1912.

Emonumentele sunt:

1. Salar anual 1200 cor.
2. Cuartir și lumină in natură.
3. Venite laterale.

Doritorii de a ocupa acesta post să-și înainteze rugărilor cu documentele necesare până la terminul sus indicat.

Avrig, in 21 Ianuarie 1912.

Primăria comunală.

Nu uita

stimat cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute in urma unui inserat cetit in foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit in

Inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribuți și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Anunț de licitațiune.

Duminecă in 12/25 Februarie a. c. se dă prin licitațiune minuendă in întreprindere **facerea a 200.000 de cărămidă** pentru **biserica din Șugag**.

Licitațiunea să va ținea la 2 oare d. a. in școala confesională din loc.

Condițiunile de licitare și lucrare să pot ceti in fiecare zi dela 8—11 oare la oficiul parohial.

Reflecții nu au dreptul de a pretinde diurne sau alte spese de călătorie.

Fără carte de lucru — nime nu să admite la licitație.

Șugag, in 16/29 Ianuarie 1912.

George Perian
paroch gr-or.

Nicolae Bogdan
epitrop I.

PUBLICAȚIUNE.

Societatea croitorilor pentru domni din Sibiu aduce la cunoștința onoraților mușterii, că toate mărfurile și stofele nouă pentru

Țaine de primăvară și de vară

au sosit și se adresează cu rugarea, ca doritorii să facă după posibilitate deja acum comanda, de oarece acum se pot executa cu mult mai mare îngrijire, ca mai târziu, când se aglomerează o sumedenie de comande.

Cu toată stima

451 1—2

Carol Albert
Ludovic Ferencz
Henric Hannich
Iuliu Kwanka

Ioan Părau
Ioan Petrașcu
Iosif Schneider

George Székely
Carol Vater
Stefan Walther
A. Zach.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

- 28 Ianuarie: Ileanda.
- 29 Ianuarie: Seghedin, Șimand.
- 30 Ianuarie: Buteni.
- 31 Ianuarie: Ciachi-Cârbău.
- 1 Februarie: Ațel, Jibău, Mocrin, Sântin, Mărtinul-Homorodului, Soborșin.
- 2 Februarie: Beiuș, Hațeg, Soporul de jos.
- 3 Februarie: Aita mare, Chibed, Tășnad, Zabola.
- 4 Februarie: Covasna.
- 6 Februarie: Cetatea de baltă, Papoț, Reghinul săsesc.
- 7 Februarie: Alțina, Cagu, Huedin, Teiuș.
- 8 Februarie: Bachnea, Boroșneul mare.
- 9 Februarie: Cehul de Selagiu, Chetud mic, Goroslăul de pe Someș.
- 11 Februarie: Borșea, Chichiuda mare, Crispatac, Halmagiu mare, Mercurea, Rodta veche, Sereda Murășului, Sic, Cristurul săcuesc, Turda, Zeteleacă.
- 12 Februarie: Bistrița, Zarand.
- 13 Februarie: Carțfalău, Sighetul Marmăției.
- 14 Februarie: Drăguș.

O domnișoară

română absolventă de o școală civilă, care posedă limba germană și maghiară vorbește a intra la o familie bună, română, ca guvernantă. Adresa se poate afla la Administrația „Foi Poporului”. 455 2-2

Prețul bucatelor

In SIBIU la 6 Februarie st. n.:

Suta	Cor. 10,40 până 18,20	de hectolitru
Secară	10,60	11,40
Orz	6,80	7,60
Grâu	10,60	11,50
Cartofi	3,-	3,50
Yacole	18,-	18,-
Fână Nr. 2	86,69	85,00 la 100 ctlu
4	55,80	57,00
5	51,60	54,00
Secară	160,-	162,-
Lăptos de porc	160,-	162,-
Sân brut	56,-	60,-
Șua de lăptos	80,-	88,-
Șua de lăptos	104,-	104,-
Șua	66,-	66,-
Fân	4,-	7,-
Lăptos de foc	8,-	9,- la măt. col
Șua plătite	7,0	8,20
Șua rafinat	2,25	2,30 la litru
Șua ordinar	2,22	2,28
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,40 până 2,-	la chilo
Șua	1,60	2,-
Șua	1,20	2,-
Șua	1,20	1,68
Șua 10 bucăți	-80	1,-
Șua pătur de miel	2,-	4,-
Șua de cal	-80	1,20

In BUDAPESTA in 7 Februarie st. n.:

Suta de Tiza 78 chilo	Cor. 11 65 până 12,-	la 50 chilo
79	12 02	12,15
80	12,07	12,5
Secară	10,33	10,55
Orz	10,-	10,30
Grâu	10,05	10,45
Securus nou	9,25	9,55
Lăptos de porc	Cor. 172,- până 176,-	la 100 chilo
Șua	148,-	163,-
Șua de internă C. 146,-	până 190,-	la 100 chilo
Șua	116,-	146,-
Șua de vită pentru untură	C. 1,60 până 1,67	la chilo
Șua	1,60	1,80
Șua	-	-

Prețul banilor in 7 Februarie n.

100 Lei, hârtie	Cor. 11,28	11,38
100 Lei, argint	84,70	95,10
200 Lei, argint	85,-	94,70
200 turcești, aur	21,45	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,88	24,68
100 marce, aur	117,30	117,70
100 hârtie	117,30	117,70
100 ruble rusești, hârtie	19,05	19,18
100 hârtie	253,50	255,-
100 argint	242,-	245,-

Nr. 53/912

415 2-2

Publicațiune.

Pe baza concesiunii ministrului reg. ung. de agricultură Nr. 26358—I/A-2 ex. 1908 comuna Gurariului dă în exploatare pe calea licitațiunii publice lemnul de lucru fără coaje de pe un teritoriu de 28589 jug. catastrale și anume: 23,4252 m³ lemn de brad, și 37775 m³ lemn de brad nemeș, precum ea lemn de ars 23,3382 m³ lemn de fag, și 365 m³ lemn de mesteacăn și de plop.

Licitațiunea publică verbală împreună cu oferte închise cari se pot înainta și separat pentru lemnul de brad și separat pentru lemnul de ars — se va ținea în 5 Martie 1912 la 10 oare a. m. in cancelaria comunală din Gurariului.

Prețul de strigare e: 155,197 cor. 60 fil. Vadiul 15.550 cor.

Oferto ulterioare nu se iau în considerare. La ofertele închise e a se acelu vadiul.

Condițiunile de licitațiune precum și a contractului de încheiat se pot vedea la primăria comunală din Gurariului precum și la curatorul silvanul reg. ung. al cercului în Săliște în on-rele oficioase.

Se observă, că pădurea în care se vinde lemnul, o situață lângă râurile Cibinul-mic și maro, cari sunt accommodate pentru plutire, și sunt întocmite spre acest scop, și pe care comuna proprietară de pădure are drept de plutire.

Gurariului, in 13 Ianuarie 1912.

Primăria comunală.

Publicare de licitațiune.

Comuna Tichindeal dă în arândă pe 2 ani pășunea de pe hotarul Vurperului în mărime de 180 jugare. Prețul strigării 1100 cor. doritorii să se adreseze la primăria comunală. Ziua de licitațiune este 25 Februarie 1912 la 9 oare înainte de ameză. 410 2-3

Tichindeal, 31 Ianuarie 1912.

Primăria comunală.

Publicare de licitație.

Comuna Sebeșul de jos (Alsăsheș, comitatul Sibiu) esarândează pe calea licitațiunii publice. *Duminică, în 18 Februarie a. c. st. n.* la 4 oare d. n., muntele „Fetu” de pășunat cu oi pe anul 1912.

Prețul strigării 1000 Coroane. Vadiu 10%.

Condițiunile să pot vedea în cancelaria comunală.

Sebeșul de jos, la 7 Februarie 1912.

Primăria comunală.

Micu, notar.

Popa, primar.

Un tinăr

din familie bună, absolvent de 3 sau 4 clasă gimnaziale sau reale, află loc de practicanț al firma Ioan Comșa & Fiu în Săliște (Szélistye Szebenm). 421 2-3

O mașină de îmblățit

ce se mână cu benzin, e de vânzare. Mașina se folosește de 3 ani, dar e în stare foarte bună. Vânzarea se face din alte motive particulare. Prețul după învoială. Informațiuni se pot primi dela Ioan Banea Nr. 379 și Ioan Aldea Nr. 413 în Vurpăr, (Vurpód Szebeam). 488 2-3

Mare succes

cu inseratele în „Foaia Poporului”, unde sunt citite de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru cumpărarea sau cucerirea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte înștiințări, cum și anunțarea a tot felul de căsătorii și articli ce trebuiesc persoanelor zălogratiche sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația „FOAIA POPORULUI”.

Magazinul de făină

a lui

Petru Moga

SIBIU, strada Gușteritei Nr. 81 (aproape de gară)

[307] 7-

SIBIU, strada Sării Nr. 23.

recomandă pe sfintele sărbători

făină foarte bună și mai ieftină ca ori unde.

Vând și cu sacul comercianților, pe lângă preț redus.

Rugându-mă de cercetare, semnez

Cu toată stima

PETRU MOGA

franzelar și negustor de făinuri.

„Cassa de păstrare în Mercurea”

societate pe acții (comitatul Sibiu).

Primește depuneri spre fructificare atât la centrală cât și la filială din Alba-Iulia cu 5%.

Pentru depuneri dela 5000 cor. în sus cu termen de abdicere mai lung solvește la filială 5½% interese iar la centrală dela 10,000 cor. în sus în aceleași condiții 5%. Interesele neridicate se capitalizează la semestru; darea după interese o plătește institutul.

Atât la centrală cât și la filială acordă împrumuturi pe cambii, pe hipotecă replățibilă în rate, pe obligațiuni cu cavenți, credite de cont-curent cu asigurare hipotecară sau de valori, pe lângă cele mai favorabile condițiuni posibile. 814 9-10

Mijlocește cumpărări, vânzări, arândări și partelări de realități, sprijinește înființarea de înșoțiri și tovărășii, îndeplinește tot felul de afaceri de bancă pe lângă serviciu prompt.

Filiala din Alba-Iulia s'a înactivat cu 1 Octomvrie a. c. Localul filialei e în strada Vințului Nr. 1 (Alvinczi utca 1 szám) lângă firma Misselbacher. **Direcțiunea.**

Cassa de păstrare în Mercuria societate pe acții.

Primește la filiala sa din **Albă-
lulia depuneri spre fructifi-
care** până la 5,000 C. cu 5%, dela
aceasta sumă în sus cu 5¹/₂%. Depu-
nerile se capitalizează de două ori la an.
Darea de camete o plătește institutul.

Acoarță **împrumuturi pe în-
tabulare** cu 7%, pe chizeși cu 8%.

Mijlocește **asigurări de viață**
și fos la banca generală de asigurare
română din Sibiu.

Localul filialei e în strada **Vinului
Nr. 1** (alvezi utoza 1 szám) în casa
D-lui Publiu Rozor, vamaș, lângă firma
Misselbacher. **Direcțiunea**

Biblioteca „Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ au
apărut până acum următorii numeri:

Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică
de Silvestru Moldovan și Movila lui
Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.

Nr. 2. Doine și strigături, culese și întoc-
mite de Nicolae Regman. Ediția III.

Nr. 3. Găsitul, poveste de Emil V. Degan
și Punga cu noroc și căciula fer-
mecată, povestire orientală prelu-
crată de Silvestru Moldovan. Edi-
ția III.

Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dia-
log, de Iustin Sohorca, inv. Edi-
ția II.

Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire
istorică de Silvestru Moldovan.

Nr. 6. Rîs și veselie, anecdote și glume.
Ediția III.

Nr. 7. Găcături, de Isidor Dopp, inv. Cu
un adnex: Glume. Ediția II.

Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și
alte întâmplări din vechime, pove-
stiri istorice de Silvestru Moldovan.

Nr. 9. Poezii populare și povești, gre-
blate și netezite și la lume împărțite,
de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar
pentru postă este a se trimite 5 bani
deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

Două calfe

Se caută pentru un atelier de *lustruit haine*
(se calcă cu electrică). Pot fi și **foto**, numai
să și priceapă bine meseria. Plată bună. A se
adresa la **Nicolae Țintea**, atelier de lustruit și
călcat haine, *Ocna-Sibiului* (Vizakna).
410 3-5

Un învățăcel

se primește la

ALOIS DASSINGER

424 3-3 barbier în Sălțișta.

Mare alegere
în

Vinuri albe și roșii

491 15— Prețuri moderate.

Că vinurile sunt curate, se garantează

K. Wilh. Jikeli

Sibiu, strada Urezului Nr. 7.

Capital social Coroane 1,200,000.

Telefon Nr. 188.

Postsparcăsea ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de insti-
tutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**
directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări
în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra
accidentelor și contra grindinei.

Toute aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile.
Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiți
de încredere ai societății. — Prospeete, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legă-
tori — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în
ori-ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la
ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

Mobile ieftine și bune

să pot procura numai la

Prima fabrică de mobile

PETRUȚIU & PLATZ

Strada Sării 37. SIBIU (Nagyszeben) Salzgasse 37.

Onoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască
a cerceta, și fără a cumpăra,

Marea expoziție

de tot felul de mobile de artă și simple, care stă
zilnic spre vedere publică.

Se atrage atențiunea asupra

Atelierului propriu de sculptură și tapiserie de primul rang.

Execuțăm toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi. Orice
comandă se efectuește prompt, conștiincios, pe lângă deplină garanță
și cu prețurile cele mai moderate. 333 15—

Apelând la sprijinul On. public românesc, semnăm

Cu toată stîmna

Telefon Nr. 47.

Petruțiu & Platz

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e
căutată și se bea
cu plăcere de toți
cari o cunosc, atât
la orașe cât și la
sate. 107 45—

Că berea no-
astră e foarte cău-
tată se poate vedea
și de acolo, că cum-
părătorii se înmul-
țesc mereu.

Unul sau doi tineri

absolvenți de 1—2 gimnaziale sau reale, se primesc ca practicanți sub condiții favorabile în prăvălia lui **Stan Stefler Guran** în *Săliște* (Szelyestye, com. Szeben). 444 2-6

417 2-1

Anunț.

Este a se da cu arândă (ori după învoială și a se vinde): un loc cu casă, boltă și grădini, potrivit pentru un meșeriaș, mai ales un argășitor de piei. Casa are și licență pentru pielari. Trece foarte mare în opinii. Sunt 7 târguri mari de țară și târg de săptămână. Înprejurimea e toată română. Arândarea sau vânzarea se face din mână liberă. Cei interesați să adreseze scrisorile la „oo” Zám, (Hunya Imegye) *Post restante*.

Moșie de arândat.

Subsemnatul am pehotarul comunei *Daia-română* o moșie de peste 100 jugăre catastrale, pe care voiesc a o arândă acum îndată. Moșia aduce un venit anual peste 12,000 cor.

Doritorii de a lua în arândă această moșie să se adreseze la *Simion Ispas* în *Daia-română* (Oláhdálya).

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspundă pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații să dau și comenzi să primesc la administrația FOAIA POPORULUI.

Două case parter

nou și frumoase, cu grădini mare și încăperile de lipă, precum și o casă cu etajiu, sunt de vânzare pe lângă condiții avantajoase. A se întreba la **Mihail Huber**, măștru bărcăș, Sibiu, *Schlahthausgasse* Nr. 18. 427 2-3

Un ucenic

Caut la moara mea cu benzin. Terminul de învățură este 3 ani. Primește întreținere și băne. De împlinirea anilor plătește 60 coroane. A se adresa la 441 2-3

Stan Bădiță

proprietar de moară
în Boița (Boicza, u. p. Nagyalmács).

Peste sărat

de tot soiul

precum și masline, țarama, icre, mărfuri coloniale, trimite cu 389 8-8

Prețurile cele mai ieftine

IOSEF HUTTMANN,

Telefon 437 Brașov. Telefon 437

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghete!

4 părechi de ghete numai pentru Cor. 7-50.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu vând ori și cui 2 părechi de ghete cu șinoare pentru domni și 3 pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșate, cu cap, cu talpa bătută tare cu cuișor, lăsonul cel mai nou, foarte eleg. Mărima după măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 6 50. Expediere cu rambursă. 12 20-

C. GRÜNER, export de ghete, Cracovia Nr. 183.

Schimbul e admis și banii retour.

De vânzare

este o căldare stabilă și o mașină stabilă, de 12 puteri de cai, potrivite pentru un joșgar sau o moară etc. Doritorii să se adreseze la **Dumitru Moga**, Apoldul mare (Nagyapold, com. Szeben). 437 2-3

Birou de informații.

Conștient de multe lipsuri ale publicității românești din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și 24 52-

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministarii și la alte foruri, orice interogații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesi în persoană cu referențiu cauzai și rog rezolvire favorabilă.

Mă tot falul de mijlociri comerciale și exmande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La avis aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

436 2-3

Casa

din SIBIU, strada Rosenanger 15 și strada Binder 9, e de vânzare, pe lângă condiții avantajoase. Amănunte se pot lua dela **Iosef Platz**, Sibiu, strada Cisnădiei 39.

Contra tusei, răgușelii și catarului au efect mai bun 300 5-6

bomboanele Pemete ale lui Réthy.

La cumpărare să fim atenți și să cerem apriat bomboane de-ale lui RETHY, fiindcă sunt multe imitații fără valoare. x Carton 60 fiere.

Să cub-prăm numai bomboane Pemete de-ale lui RETHY!

Toate în lume se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și chetele escutate în atelierul lui

Vasilie Ban la „Cisma mare roșie”

după cum se numește prăvălia lui, se iertinesc 161 39-

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea ei poate lăsa păpușii buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnol (Burgorgasse) Nr. 7. Casa proprie.

Duminica deschis până la 10 oare înainte de amonzi. COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM.

Amico!

Abrășița de tuse mă ținească.

La tuse, răgușală și întrecare aștia sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

cu un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 al.

Depoul central:

farmacia „La palat”

Budapest, VI, Váci körút 17.

Trăiască

Pastilele lui Egger mă scapără iute.

În Sibiu să poate căpăta la **Guido Fabritius**, **Carol Morscher**, **Carol Müller**, **E. Rummel**, **Karl Pissel**, **August Tentsch**.

În Sebeș la **Wilhelm Lederhilger** și **Ludvig Binder**.

288 20-25

Deschidere de franzelărie.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public și a stimatei mele mușterii, că fost-a mea franzelărie din strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1 am strămutat-o în

Sibiu, strada Sării Nr. 23,

iar cu 15 Decembrie am deschis-o. Totodată aduc la cunoștință, că mi-am deschis deja și o filială în strada Gușteriei Nr. 81, unde se află făinuri din cele mai renumite mori cu vapor din Banat și Sibiu. Vând și liferez deasemenea tot felul de pâine, franzele etc.

Rugând onoratul public pentru binevoitorul său sprijin, semnez

Sibiu, în Decembrie 1911.

Cu toată stima

PETRU MOGA

880 9-

Spre binevoitoare atențiune!

Subscribul aduc la cunoștința onoratului public care zidește, că eu primesc spre executare tot felul de lucrări de zidărit și bărdășit precum și reparaturi. 498 2-6

Michael Huber

măiestru zidar și bărdăș diplomat
Sibiu, Schlachthausgasse Nr. 18.

Marcă de scutire »Anker«

Siniment. Capsici comp.,
(343 14-49) Inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un l-ac de casă valorat de mult, care să folosească de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și rzeali.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în ștule cu marca de scutire »Anker« și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil. C. 1'40 și C. 2.— să capătă aproape la toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::
Ellisabethstrasse Nr. 5 neu.

Cetiți și vă mirați!

Ocazie de felul acesta nu mai ai în viață!
800 de obiecte numai cu 450 K.

1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru care se dă garanță de 3 ani, o cravată elegantă de mătase, la modă, 3 batiste, 1 stralucit inel pentru bărbat, cu piatră scumpă imitată, 1 garnitură de podoaabe femeiești elegante, 1 frumos collier de mărgăritare orientale, podoaabe femeiești la modă, cu copcii libere, 2 brațare elegante, 1 păreche de cercei frumoși cu copcii libere, 1 minunată oglindă de bușunar pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 păreche de butoni pentru manșete din aur double de 3 grade cu copcii libere, 1 foarte elegant album pentru ilustrate, cu cele mai frumoase regiuni ale lumii, 2 obiecte comice, bune de distracție pentru tineri și bătrâni deopotrivă, 1 carte practică pentru corespondență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte de corespondență și fără de acestea încă 500 de obiecte necesare într-o casă — Toate acestea, cu toate că ceasul singur plătește suma aceasta de bani, se pot cumpăra numai pentru 3 cor. 80 fil. Obiectele să trimiți cu ramburs, ori cu trimiteca înainte a banilor pe adresa:

Wiener Central-Versandhaus
P. LUST, Krakau Nr. 648.

NB. Cine comandă 2 pachete, capătă ribat un briciu englez prima. Pentru cel necorespunzător, banii se retrimit.

Viță altoite de vie

în sortare conștientoasă, recunoscută la [897 13-] țara întregă

Port-altoi americani
deplin dezvoltate și crescute în teren calduros,

Vițe nobile europene,
în cele mai bune soiuri de vin și de filogonii și pentru struguri de masă

liferează cu prețuri moderate
Prima pepinieră viticolă ardeleană anul

Mihail Ambrosi
la Mediaș (Medgyes Nagyvárad)

Prietenul viferului, catalog al soiurilor și prețurilor se trimite la cerere ori și cu gratis și franco. Fiește cărei comande se alătură instrucțiune ilustrată pentru plantare și îngrijirea viilor nouă.

Mașina de cusut din recolul al 20-lea.

Cumpărați din prăvălii numai dela firma noastră și dela agenturi.

SINGER Co. mașină de cusut societate pe acții.

La cerere primește ori cine gratis un catalog despre instrnarea cusutului pe albituri.

Institutul de asigurare ardelean

"TRANSYLVANIA"

SIBIU

Strada Cisnădiei 5. Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premi recunoscute de cele mai estime, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confessionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracțiilor (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1910	K 5.003.540 78
Capitalul asigurate pe viață achitate	4.831.801 12
	4.571.035 31

Starea asigurărilor cu foc la sfârșitul anului 1910	K 119.899.999 —
Fonduri de întemeiere și de rezervă	11.020.266 —
	2.498.317 —

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul Institutului în condiții favorabile.

Nu-i reclamă, — ci fapt împlinit

că

prin consumul cel mare

mă aflu în plăcuta poziție, ca

dela 1 Ianuarie până la 15 Februarie 1912

să las 10% din preț tuturor mușterilor mei, cari cumpără haine de iarnă.

Prețuri fixe dar foarte ieftine!

Cu toată stima

Warenhaus Grünberger

SIBIU, strada Cisnădiei

Vinuri de masă escelente,

litra cu 56 și 60 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

344 13-24 **Milioane**
folosesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, febrei, catarului bronchial și de gât

Caramellele de piept

ale **Kaiser** cu

6050 atestate dela mediei și privași, întărite prin notarul public, garant: ază succozul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.
1 pachet 20 și 40 banl, 1 dosă 60 banl.
Se capătă la toate apotecele, droguerile și prăvăliile de coloniale mai de trunte.

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BARBAȚI
SIBIU, strada Cisnădeii Nr. 12,
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă
în mare asortiment
noutățile 59 57-

posite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate la atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domnii preoți și teologi absolvenți. — In cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid.

„Mugurul“ Insoțire economică **Ellsabetopol** (Erzsébetváros Kis-Küküllő vm.)

ALTOI DE VIIE

Culitate distinsă pe lângă celea mai moderate prețuri. Soțiri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la

Insoțirea economică „Mugurul“ **Ellsabetopol** Erzsébetváros

Material disponibil în altoi peste **trei (3) milioane** p.

Scoalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă. Altoii sunt dezvoltati la perfecțiune. La cumpărari po credit celo mai ușoară condiții de plată! — La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Români, sprijiniți firmele românești că numai acelea vă vreau binele.

Români replantați-vă vilile cu altoi dela firma Română.

Români, Trimițeti băgeți la cursul practic de altoi.

Deschidere de prăvălie

Aduc la cunoștința Onoratului Public, că mi am deschis în **SIBIU**, strada **Gropii Nr. 18**, o

prăvălie de franzelărie,

rugându-ma de sprijinul binevoitor al Onoratului Public, aduc la cunoștință, că pot să coc tot felul de pâne albă, jimbă, chiflii precum și pâne albă de casă foarte gustoasă. Pregătore la comanda tot felul de colaci într'un chip ineprogabil.

Pâne străină primese la copt in tie care zi dimineața la 9 oare.

Tot aci se primește și un învățacol. Cu toată stima

IOAN SIMTION

franzelar în Sibiu, strada Gropii Nr. 18.

În America unicul **Depozit de cărți românești** este

Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place. 145 41-

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, caxornice de tot felul, giuvaericele, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marea pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijlocește și trimiterca de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

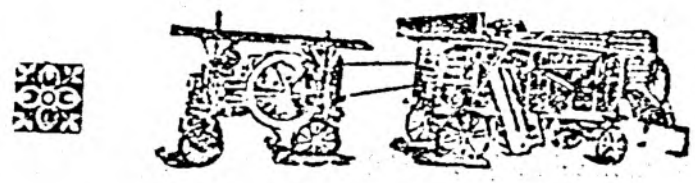
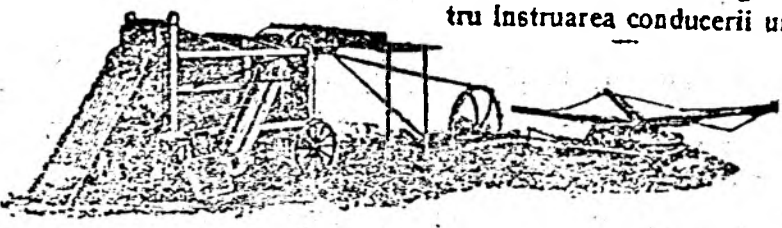
Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Călimdarul Poporului“ pe 1912.

Frații Gömöri * Budapesta, IX., Boráros tér Nr. 2.

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricei de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătit cu motor în timpul de acum. Pentru Instruarea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un manual.

Mai departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru sdrobotul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, țiglă de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântâni și mașini pentru spargerea pietrii.

Construcția cea mai nouă.

Vârtejuri de îmblătit și curățit, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3-4 cai, foarte ușor se poate îmblăti.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, li cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin

83 46-52

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai leștia în posesia mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma **FRAȚII GÖMÖRI**, au fost blănu per-mite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de speșe se trimite la cerere gratis.